Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXVI. Ч. 6 ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 10-го СІЧНЯ 1979 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JANUARY 10, 1979 No. 6. VOL. LXXXVI.

ЗВЕРНЕННЯ КОМІСІЇ ПРАВ ЛЮДИНИ СКВУ У СПРАВІ ВІДЗНАЧУВАННЯ

„ДНЯ СОЛІДАРНОСТИ З УКРАЇНСЬКИМИ ПОЛІТИЧНИМИ В'ЯЗНЯМИ В СССР"

12-го січня 1972 р. окупаційна влада в Україні перевела поновні арешти й опісля засудила безправно на довголітні тюрми й заслання діячів української культури, науки, письменників, поетів, мистців, робітників і студентів.

Жертвою терору жорстокого окупаційного режиму в Україні стали в розквіті своїх творчих сил провідні українські діячі, які мали відвагу стати в обороні прав українського народу.

Від 1976 року українські й інші політичні в'язні, які перебувають у тюрмах і концентраційних таборах у СССР відзначують ГОЛОДІВКОЮ кожного року день 12-го січня, як день „Українського Політичного В'язня". За їхнім почином також українські молодечі організації у західньому світі відзначують цей день, як вияв солідарности й моральної підтримки для українських політичних в'язнів у СССР.

Кожного року продістаються з України тривожні вістки про дальші постійні переслідування, арешти та безправні засуди українців у багатьох містах і селах України.

У 1977-1978 рр. заарештовано й опісля засуджено на високі кари в тюрмах членів Української Громадської Групи Сприяння Виконанню Гельсінкських Угод: Миколу Руденка, Олексу Тихого, Мирослава Мариновича, Миколи Матусевича, Петра Вінса та Левка Лук'яненка.

На внесення Комісії Прав Людини СКВУ, III Світовий Конгрес Вільних Українців, що відбувся в Ню Йорку в днях від 23 до 26 листопада 1978 р. схвалив на знак солідарности з українськими політичними в'язнями в СССР „**відзначати кожного року день 12 січня**", **як день солідарности з українськими політичними в'язнями.**

Переслідування в Україні продовжуються і це є доказом, що Україна бореться за основні права української людини та української нації. В перших лавах боротьби в Україні стоїть сьогодні нове українське покоління. Це є запорукою, що боротьба буде продовжуватися.

Тепер слово за українською спільнотою у вільному світі, зорганізувати всесторонню допомогу для наших сестер і братів — українських політичних в'язнів у СССР.

Комісія Прав Людини СКВУ закликає:

1. Зорганізувати масову акцію висилання телеграм або листів в обороні українських політичних в'язнів до Комісії Прав Людини Об'єднаних Націй у Женеві на адресу:

United Nations Human Rights Commission, Palais Des Nations, 1211 Geneva 10 Switzerland

та до урядових і політичних чинників своєї країни поселення.

2. Під час III Конгресу СКВУ, Комісія Прав Людини СКВУ привітала створення Закордонного Представництва Української Громадської Групи Сприяння Виконанню Гельсінкських Угод під проводом генерала Петра Григоренка та Леоніда Плюща, які репрезентують вищезгадану Українську Гельсінкську Групу для оборони переслідуваних і засуджених українських політичних в'язнів у СССР і на основі постанови III Конгресу СКВУ Комісія Прав Людини СКВУ звертається до всіх українців у вільному світі, щоби день 12 січня 1979 року відзначити як день солідарности з українськими політичними в'язнями, стрималися від їдження, та призначили свою щедру пожертву на потреби Закордонного Представництва Української Громадської Групи Сприяння Виконанню Гельсінкських Угод і переслали до Комісії Прав Людини СКВУ на адресу:

World Congress of Free Ukrainians, Human Rights Commission 2395 A Bloor Street West Toronto, Ontario M6S 1P6.

У сучасну пору, коли відважні доньки й сини українського народу стають на захист своєї Батьківщини, коли терплять вони та їхні родини, національний обов'язок кличе нас зорганізувати для них всесторонню допомогу — моральну, політичну і матеріяльну.

КОМІСІЯ ПРАВ ЛЮДИНИ СКВУ

Колядники в УНСоюзі і „Свободі"

Колядники у вестибюлі Головної Канцелярії УНС — стоять зліва: Володимир Шевчук, Петро Штанпіль, Марійка Білик, Ігор Шевчук, Ромко Шевчук, Нуся Вох, Степан Ладанай, Оксана Шеремета і Степан Сірий.

Джерзі Сіті, Н. Дж. — В п'ятницю, 5-го січня ц. р., Головну Канцелярію Українського Народного Союзу і приміщення видавництва „Свобода" відвідали, як і кожного року, молоді колядники двох українських молодечих організацій Пласту і СУМ Америки із Станиці і Осередку в Джерзі Сіті. Колядників офіційно вітали головний касир УНС пані Уляна Дячук, головний секретар Володимир Сохан і головний організатор Василь Оріховський.

В'ЄТНАМЦІ ЗДОБУВАЮТЬ ПНОМ ПЕН, БОЇ В КАМБОДЖІ ПРОДОВЖУЮТЬСЯ

Бангкок, Тайланд. — У неділю, 7-го січня ц. р., камбоджські повстанці, підсилені військовими з'єднаннями комуністичного В'єтнаму, здобули столицю Камбоджі Пном Пен у висліді двотижневої інвазії та встановили новий уряд, який має піддержку В'єтнаму і Совєтського Союзу. Прем'єр-міністер Поль Пот і члени його постанцями поваленого уряду вибхали з Пном Пену день раніше, заявляючи, що вони продовжуватимуть боротьбу проти наїзників. У понеділок бої продовжувались у деяких західніх частинах Камбоджі, а маси втікачів старались перейти границю до сусіднього Тайланду.

Уряд Китайської Народньої Республіки гостро засудив інвазію в'єтнамських військ, заявляючи, що повалення уряду Поль Пота і встановлення нового режиму — це „затія Совєтського Союзу в його гегемоністичних намірах поширити свою імперську владу на Південносхідню Азію". Як відомо, в цьому довголітньому конфлікті Камбоджа втішалась піддержкою комуністичного Китаю, а Москва піддержувала В'єтнам.

У розпучливих заходах вдержатись при владі, уряд Камбоджі випустив на волю колишнього прем'єр-міністра, принца Народома Сіганука, та доручив йому виступити в Об'єднаних Націях, вимагаючи негайних заходів Ради Безпеки щодо інвазії Камбоджі. Сіганук, який впродовж кількох років був під домашнім арештом, відбув дводенні відвідини в Пекіні та мав розмови зі заступником прем'єр-міністра КНР Тенг Гсіао-пінгом. У вівторок, 9-го січня, Сіганук вилетів до Токіо в дорозі до ЗСА. Він висловив бажання зустрінутись з державним секретарем ЗСА Сайрусом Венсом ще перед своїм виступом в Об'єднаних Націях. Як відомо, уряд ЗСА, хоч і постійно засуджував Камбоджу за порушення прав людини, піддержав вимогу тепер поваленого уряду щодо винесення справи інвазії Камбоджі на форум Ради Безпеки ОН.

Відбулася успішна вершинна конференція

Після закінчення дводенних нарад на французькому острові Гуаделюпе посеред Карибського моря. Зліва стоять: західньонімецький канцлер Гельмут Шмідт, президент Джиммі Картер, французький президент Валері Жіскар д'Естен і британський прем'єр Джеймс Келлаген. Продовж нарад, які проходили в п'ятницю і суботу, 5-го і 6-го січня, чотири лідери обговорили такі проблеми: криза в Ірані, питання нового договору між ЗСА і СССР щодо обмеження стратегічної атомової зброї (САЛТ II), застій у мирових переговорах між Ізраїлем і Єгиптом, проблеми НАТО, дальше зменшення вартости американського доляра, енергетична проблема в ЗСА та інших країнах, встановлення нормальних дипломатичних зв'язків між Вашінгтоном і Пекіном, війна між В'єтнамом і Камбоджею та ряд інших справ. Учасники нарад запевнили Москву, що встановлення зв'язків між ЗСА і комуністичним Китаєм не пошкодить політиці детанту і не послабить можливості підписання САЛТ II.

Плянують відкриття американських пресових бюр у Китаї

Пекін. — Відділ публічної інформації при міністерстві закордонних справ Китайської Народньої Республіки подав до відома, що незабаром, після виміни амбасадорів поміж Вашінгтоном й Пекіном, тут відкриються бюра американських пресових органів і агентств. Деталі щодо числа американських журналістів, улаштувань тощо мають бути обговорені під час офіційних відвідин заступника прим'єр-міністра КНР Тенг Гсіао-пінга у ЗСА початком від 29-го січня ц. р.

Під цю пору в Пекіні перебуває 28 американських журналістів, але їхні візи вигасають 12-го січня і вони мусять повернутись до ЗСА. Міністерство закордонних справ запевняє, що справа відкриття американських пресових бюр буде наладнана в дуже скорому часі.

Одною з проблем щодо встановлення пресових бюр в Пекіні — це брак відповідних приміщень, а подання на відкриття бюр внесло вже 90 закордонних агентств й публікацій. Одначе китайські власті запевняють, що доложать всіх зусиль, щоб дати відповідні удогіднення представникам американської та іншої закордонної преси.

Цієї неділі відбудеться відзначення 85-річчя д-ра В. Палідвора

Ню Йорк, Н. Й. — У неділю, 14-го січня, о годині 4-ій по полудні тут у великій залі УНДому при 2-ій евеню відбудеться святочне відзначення 85-річча відомого і невтомного громадського та союзового діяча д-ра Василя Палідвора. Це відзначення влаштовує спеціяльний Комітет, складений із представників тих установ та організацій, у яких впродовж довгих років своєї діяльности ак-

(Закінчення на стор. 5)

Д-р Василь Палідвор

12-ГО СІЧНЯ: ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ СОЛІДАРНОСТИ

ЗАКЛИК

ПЛАСТ СУМА ОДУМ

Ідучи за закликом українського політв'язня-патріота Вячеслава Чорновола відмічати день 12 січня як День Солідарности з Нескореною Україною, зокрема з тими, які караються по совєтських тюрмах, концентраційних таборах і психушках, звертаємося знову до батьків української молоді, до самої молоді і цілого українського громадянства в ЗСА відзначити день 12-го січня 1978-го року одноденною голодівкою і писанням петицій. В такий спосіб ми у вільному світі прилучимося до тих, які в ім'я любови віддали все для Батьківщини. Тому закликаємо, щоб:

1. Батьки і виховники пояснили молоді причину відзначування того Дня.

2. Перевести цей День Солідарности у можливій в даних обставинах формі (голодівка, відмовлення собі приємности, відповідна пропаганда у своєму оточенні тощо).

3. Вияснити у своєму довкіллі причину такого способу відзначення Дня Солідарности.

4. Заохотити всю українську молодь і все українське громадянство вкля́чнитися в цю акцію.

5. Самому писати і допомогти молоді у писанні в цьому дні листів до преси, сенаторів, конгресменів, стейтових законодавців і до Білого Дому, звертаючи увагу на важливість цього Дня, яка полягає в тому, що українські політв'язні жертвують своє життя в обороні національних, політичних, релігійних і загальнолюдських прав, оборона яких стала складовою частиною політики Уряду президента Джіммі Картера.

6. Писати листи з побажаннями для українських політичних в'язнів і висилати їх на адреси офіційних представництв Совєтського Союзу у ЗСА.

Закликаємо всю українську молодь і все наше громадянство прилучитися в день 12-го січня 1978-го року до новонародженої традиції і в цей День Солідарности доказати ділом нашим сестрам і братам в Україні, що вони не самі у їхніх змаганнях за волю, справедливість і пошанування всіх прав людини.

в. о. Голови Крайової Пластової Старшини, пл. сен. Наталія Коропецька
Голова Крайової Управи СУМ Америки Мирослав Шмігель
Голова Крайової Ради ОДУМ Віктор Войтихів

ЗАВОРУШЕННЯ В ІРАНІ ПРОДОВЖУЮТЬСЯ, ПЕРЕДБАЧАЮТЬ ВИЇЗД ШАХА

Тегран. — Не зважаючи на те, що минулої суботи, 6-го січня, в Ірані встановлено цивільний уряд під проводом прем'єр-міністра Шахпура Бахтіяра, заворушення в тій стратегічно важливій азійській країні продовжуються і деякі аналітики побоюються, що цей уряд впаде, якщо шах Мохаммед Різа Паглеві, проти якого виступають і праві мусульманські кола і ліві угруповання, протягом наступних кількох днів не залишить Іран та не виїде „на вакації та відпочинок".

Бахтіяр у понеділок, 8-го січня, повідомив, що Шах дефінітивно погодився „виїхати на відпочинок", але ще не відомо, коли Шах і його родина мали б залишити Іран. Прем'єр Бахтіяр і речники Шаха підкреслюють, що хоча буде створена „тимчасова королівська рада", то це не означає, що шах Паглеві плянує зректися престола.

Між іншим, уряд ЗСА, який досі сподівався, що Шах залишиться в Ірані і приверне спокій в тій країні, тепер змінив своє становище і заохочує іранського монарха таки виїхати за кордон, надіючись, що його відсутність спричиниться до припинення зударів між військовими і поліційними чинниками з одного боку і опозиційними елементами з другого.

Хоча спершу виглядало, що встановлення цивільного уряду прем'єра Бахтіяра доведе до часткової стабілізації ситуації, то факт, що провідник мусулманської правиці Аятоллах Рухоллах Хомейні, який живе в екзилі у Франції, назвав цей уряд „нелегальним і знаряддям сатани" до великої міри послабив шанси уряду Бахтіяра встановити мир. Крім того, впливовий генерал Ферейдун Джам, який раніше погодився зайняти пост міністра оборони в новому уряді, у понеділок, 8-го січня, відмовився, згідно з інформаціями з достовірних джерел.

ЗАКОНОДАВЦІ ВИДВИГАЮТЬ СПРАВУ ВТІКАЧІВ З В'ЄТНАМУ

Маніля. — Група американських законодавців, що її очолює демократичний конгресмен Лестер Вульф з Ню Йорку, під час своєї подорожі до 7-ох країн Далекого Сходу закликала Азійський Банк Розвитку призначити фонди на проєкти, які допомогли б втікачам з комуністичного В'єтнаму влаштуватися в різних азійських країнах і в той самий час заохотили б ті країни прийняти тих втікачів.

„Ялинка" для дітей в Ню Йорку

Ню Йорк, Н. Й. (О. Ю.). — У неділю, 14-го січня з. р., о год. 2:30 по пол. в залі св. Юра в Ню Йорку відбудеться „Ялинка", яку кожнорічно влаштовує для українських дітей 83-ій Відділ Союзу Українок Америки. В програмі: дві короткі сценки у виконанні юних артистів — „Свят Вечір" і „Дарунки з України", короткий виступ хору „Молода Думка", загальні гри, забави і несподіванки, а також смачний буфет.

Увійшло вже в звичай, що на ці „Ялинки" більшість дітей приходить у вишиваному одязі. Це буде черговa нагорода батькам дати змогу їхнім дітям провести кілька годин в настроєві різдвяній атмосфері, почути українські пісні і колядки та побавитись у товаристві своїх ровесників.

Микола Будуляк-Шаригін розповідає на волі

/УЦІС/ — Інженер Микола Будуляк-Шаригін, відбувши 10-літнє ув'язнення у московських тюрмах і концтаборах та після рішучої відмови, щоб на постійний час лишитися у СССР, 19-го листопада 1978 р. повернувся до Англії.

Його розповіді надзвичайно цікаві і переконливі. Народився він 1926 року в Харкові. Коли мав три місяці, його родина переїхала на Кіровоградщину де він виростав, виховувався і здобув початкову технічну освіту, але за вийнятком невеличких проблесків, доля йому не усміхалася. Під час війни його вивезено на кріпацьку роботу до Німеччини, а після її капітуляції, американці передали його большевикам. Згодом він назад повернувся в англійську зону. На протязі дотеперішнього життя двічі одружувався, що закінчилось для нього трагічно. В 1946 році переїхав до Англії і доповнивши свою технічну освіту, працював технічним комерсантом у електронічній фірмі, що експортувала свої товари до Східньої Европи. По тих справах його запрошено до Москви. Перед виїздом він звернувся до совєтської амбасади в Лондоні, де його переконали, щоб не турбувався тим, що їде тільки з подорожним документом /тревел докюмент/, бо сталінські роки минули і йому нічого не загрожує.

Власне на основі такого запевнення інж. Будуляк-Шаригін у 1968 році поїхав до Москви. Після закінчення своєї торговельної місії, останній день перед виїздом до Англії, в готелі, де він перебував прийшло 5 офіцерів КГБ, заарештували його і силою відвели до Луб'янської тюрми, що розположена напроти цього готелю, а згодом до Лефортово.

Почались довготривалі і виснажливі слідства. На початку його обвинувачували в „шпигунстві" і „дезертирстві", чого не могли ніякими фактами доказати, а водночас намовляли його до „кооперації з ними", тобто, щоб після повернення до Англії він з ними співпрацював. Коли інж. Будуляк-Шаригін від того рішуче відмовився, тоді в тюрмі влаштували над ним кагебівський суд і засудили на кару смерти. Проте, він добре зорієнтувався, що це лише шантаж та застрашування, щоб таким чином спонукати його до співпраці з ними і почав собі кпити з того сулилища. По якомусь часі КГБ цей сталінський засуд за „шпигунство" відкликали і почали збирати матеріяли до інших статті „обвинувачення Довший час самі не знали як мають з ним поступити.

Врешті влаштували судовий процес, який тривав тільки один день за закритими дверима без адвоката і свідків з його боку, натомість були кагебівські свідки. Обвинувачували його за „дезертирство", „антисовєтську агітацію і пропаганду", яка зводилася до того, що десь у 1960-их роках інж. Будуляк-Шаригін в одній хаті залишив число газети „Українська Думка" та антибольшевицький журнал. На свідків

(Закінчення на стор. 5)

Микола Будуляк-Шаригін

У Парижі появилася цікава книжка про Совєтський Союз

Париж. (В. К.). — Під час III-го СКВУ, що видвигнув, між іншим, питання деколонізації СССР, появилася в Парижі, книжка Елени Карер д'Енкос п. з. „Розбита імперія" (Емпір екляте), в якій авторка, відомий знавець Совєтського Союзу, зокрема мусульманських народів, аналізує дуже докладно національне питання з наукового, а не політичного боку.

Теоретичні заложення совєтського федералізму, твердить авторка, були подумані для того, щоб довести до відновлення, чи точніше — до створення нової російської імперії, в якій народи і нації, що вийшли під час революції з складу старої імперії, прозваної „тюрмою народів", мали б пройти на базі початкової добровільности процес інтеграції і створення одного „совєтського" народу.

На підставі демографічних і мовних даних кожного народу і кожної нації, авторка приходить до висновку, що переміщення і вимішування населення не розгорнулися в такій мірі, як цього сподівалися совєтські керівники і вони покищо не загрожують існуванню цих народів і націй.

Найбільшими факторами русифікації є армія, партія, як також урбанізація й школи, але навіть вони не зуміли довести русифікацію до такого стану, який загрожував би націям і народам, хоча деякі з них піддаються русифікації більше, ніж інші.

Інтеграція народів і створення одного совєтського народу існують більше в теорії, як в дійсності, твердить авторка. Навпаки, різні статистичні дані, як теж прояви життя вказують, що за десять-двадцять років процес відбуватиметься у відворотній бік, включно з тим, що російська перевага буде загрожена і остаточно зломана. Прийде свого роду наступ не російських народів спочатку в демографічному і економічному розумінні, а тим самим остаточно і в політичному розумінні. Совєтський Союз зазнає значних змін—можна додати — хіба що до цього часу російське керівництво СССР поробило б протизаходи/. Тому підзаголовок книжки Елени Карер д'Енкос „Револьта народів у СССР".

У БРУКЛИНІ ПОМЕРЛА СВ. П. СТЕФАНІЯ КАРАСЬ

Бруклин, Н. Й. — У понеділок, 8-го січня, тут по довгій і тяжкій недузі померла св. п. Стефанія Карась з дому Цапко, колишня адміністраторка школи при українській католицькій церкві Святого Духа в Бруклині, дружина Богдана Карася, відомого громадського, діяча та довголітнього голови Відділу УККА.

Панахиду відправлено у вівторок, 9-го січня, о год. 8:15 вечора в похоронному заведенні Сенка при вулицях Бедфорд і Північ 5-та вул. в Бруклині. Парастас — у середу, 10-го січня, о год. 7:30 увечері у тому ж заведенні. Похоронні відправи — в четвер, 11-го січня, о год. 9-ій рано із цього похоронного заведення до церкви Святого Духа, а відтак на цвинтар св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

РЕДАҐУЄ КОЛЕҐІЯ У СКЛАДІ (поазбучно):
Любов Коленська, Володимир Косик, Володимир Левенець, (тепер виконуючий обов'язки голови Колеґії), Зенон Снилик, Василь Тершаковець і Євген Федоренко.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Мовний ґеноцид

Українська культура в так званій Українській Совєтській Соціялістичній Республіці пляномірно і безоглядно нищиться роками, а на її місце насаджується все російське, і все це робиться в імені немов „зближення народів", використовуючи досягнення української культури для прославлення російської нації, бож, мовляв, без російської культури не було б української.

Русифікація в Україні досягла нестерпних меж і вона несамовито зростає з кожним роком. Від дошкільних і початкових до найвищих навчальних і наукових закладів заведено такий мовний режим, що російська мова стала обов'язковою для всіх, а українська — як одна з другорядних мов, якою можна користуватися в навчанні і розмові.

Одночасно з цим, щоб ще більше поглибити русифікацію, „Ралянська освіта" з 11-го листопада 1978 року опублікувала постанову колеґії Міністерства освіти УССР про „удосконалення вивчення і викладання російської мови в загальноосвітніх школах і педагогічних навчальних закладах республіки", в якій ухвалено режимні заходи для „поглиблення вивчення російської мови та літератури", які поширюються на дошкільний вік української дитини. „на 1—3 кляси всіх національних шкіл і 4—10 кляси міських шкіл з українською, молдавською, угорською та польською мовами навчання, поділ клясів з кількістю учнів понад 25 чоловік — при вивченні російської мови на дві підгрупи. Ділитимуться на підгрупи також навчальні групи у педагогічних інститутах і педучилищах". Для цього накреслено необхідні заходи: забезпечення шкіл „лінгафонною апаратурою, аудіовізуальними посібниками, фотохрестоматіями", організування „навчальних теле — і радіопередач з російської мови та літератури", створення „молодим спеціялістам необхідних житлових умов з тим, щоб повністю забезпечити висококваліфікованими викладачами російської мови та літератури", організування „опорних кафедр російської мови, розширення підготовки аспірантів", включення „також передплатну бібліотеку вчителя російської мови й літератури шкіл і профтехучилищ УРСР, збірник із досвіду роботи філологів, словники та книжки для читання російською мовою", тощо.

Всі ці заходи явно і недвозначно направленні на усунення української мови з тих українських шкіл, в яких навчання провадиться рідною мовою. Ми знаємо про те, що у вищих учбових закладах України вже раніше запроваджено диявольську махінацію для примусового переходу на викладання російською мовою: до складу студентів-українців насилали студентів-росіян із РСФСР, студентів з інших республік та з країн-сателітів, котрі не знаючи української мови, переходили на російську.

У цій постанові ясно й чітко зазначено, що „учні добровільно, з великим бажанням вивчають російську мову", бож, мовляв, це є „мова великого Леніна", „мова дружби і братерства народів СРСР, яка сприяє активній участі трудящих у виробничому й громадському житті країни«‹«. Все це спрямоване для облудних цілей — як ширма нового брежнєвського курсу з метою тотальної русифікації не російських народів, їх повного знищення.

Ця постанова включає також дошкільні заклади. Практично це означає ніщо інше, як оволодіння дитиною, русифікація її з немовлятського віку, бож дитячі садочки виховують дітей від кількох місяців до шкільного віку, коли дитина вчиться розмовляти. Це нелюдські методи русифікації, якими намагатимуться вирвати дитині з уст материнську мову, її рідну українську мову. Це є мововбивство й етноцид. До речі, ці методи вже давно експериментується в Україні.

Цілком зрозуміло, куди гнуть кремлівські шовіністи. Вони заплянували тотальну русифікацію українського шкільництва, знищення української культури та самобутности українського народу.

Українці в діяспорі повинні скерувати всі свої сили проти кремлівського мовного ґеноциду в Україні, викривати і перед усім світом показати всю ту екстермінаційну політику Москви.

Степан Женецький

СВІТОВА ПРЕСА І УКРАЇНСЬКІ ДИСИДЕНТИ

В останньому часі західні політичні коментатори почали застановлятися над тим, чому москалі засуджують на такі важкі кари своїх дисидентів. Адже ж їхні провини не такі то й важкі: це не заклики, ні приготування до повалення совєтського режиму, а домагання сповнення тих людських прав, що їх дає совєтська конституція та міжнародні договори, які підписав Совєтський Союз.

Зокрема основніше почали на Заході застановлятися над цим після засудів дисидентів-жидів, Щаранського і Ґінзбурга. Відомий американський політичний коментатор і добрий знавець відносин у Совєтському Союзі, Джозеф Гарш, досить влучно вияснює навіть такі досі майже не згадувані в західній пресі справи, як те, чому найбільше на Заході пишуть про переслідування жидів-дисидентів, а дуже рідко згадують про дисидентів, чи точніше борців за права своїх народів, інших національностей. Він правильно твердить, що москалі тому так гостро карають дисидентів, бо бояться, щоб кличі, що їх вони голосять, не поширювалися серед широкого загалу підсовєтського громадянства, що могло б довести до неспокоїв у СССР, котрі могли б навіть довести до розвалу червоної московської імперії.

Як відомо, серед недавно засуджених совєтських дисидентів, більшість була жидівського походження. Москалі арештували й судили їх не за те, що вони жиди, але тому, що жиди найнастирливіше висловлюються публічно проти несправедливостей в Совєтському Союзі. Крім цього жиди є єдиною національністю у СССР, що мають послідовні зв'язки із зовнішнім світом.

Та це ще не означає, що в Совєтському Союзі лише жиди домагаються своїх прав. У СССР є багато інших національностей, які теж висловили б свої домагання перед світом, якби мали можливість це зробити. Правда деякі національності мають малу можливість це зробити. Литовці, латиші, естонці, час до часу дають знати світові за посередництвом своїх рідних у вільному світі. Без сумніву також мусулманські народи в центральній Азії це робили б, якби мали кращі можливості.

Американським та іншим західнім кореспондентам трудніше зустрічатися та розмовляти з узбеками, таджиками. Та й не всі закордонні кореспонденти, що перебувають у Совєтському Союзі, знають добре московську мову, а вже мало хто знає мови інших поневолених Московією народів. В основному тільки жиди по великих містах знають настільки англійську мову, що можуть розмовитися з американськими кореспондентами. До того Москва є єдиним містом, де вони можуть легко і часто зустрічатися із закордонними кореспондентами. Отже, тут лежить одна з причин, чому закордонна преса обширно й часто пише про жидівських підсовєтських дисидентів, а рідко коли згадує про борців за права інших національностей.

Від часу Гельсінкської конференції в 1975 р., витворився унікальний і масовий комунікаційний зв'язок у Москві між жидівськими дисидентами і американською пресою, через який проходить більшість вісток про дисидентський рух у СССР. Минулі процеси над жидівськими дисидентами мали саме за ціль зліквідувати ці зв'язки і припинити протести та відомості про них у зовнішньому світі.

Чому москалі намагаються це зробити? Тому, що вістки про протести виходять з Москві за посередництвом американських агенцій і газет у вільний світ, а пізніше ці самі вістки повертаються до Совєтського Союзу почерез радіопередачі „Голосу Америки", „Свободи" та багато інших менше відомих середників інформації, з яких ширші маси підсовєтських громадян довідуються про протести й опозиційні настрої в СССР.

Буває, що невдоволення, протести, в деяких обставинах, є заразливі, дуже скоро поширюються. Як відомо, московська червона імперія поневолює багато народів і національностей слов'янського і неслов'янського походження. Гарш пише, що поміж слов'янами є 40 мільйонів українців (він подав лише число українців у Совєтській Україні, бо як відомо поза УССР у Совєтському Союзі живе ще понад 5 мільйонів українців). А знаємо, пише Гарш, що Україна в минулому часто пробувала звільнитися з-під московської контролі. Та й сьогодні українці тільки чекають відповідної нагоди, щоб визволитися.

Народне невдоволення є дуже небезпечне для кожного диктаторського режиму, а зокрема для такої держави, що її населення складається із багатьох національностей і рас. Якраз населення московської імперії є багатонаціональне і в тому криється зародок її ранішого чи пізнішого розвалу.

Джозеф Гарш правильно пише, що коли якийсь американець говорить, або пише, щоб піддержати ди-

(Закінчення на стор. 5)

Михайло Павлюк

ЯКИМИ МЕТОДАМИ МОСКВА ПРИХОВУЄ БЕЗРОБІТТЯ

Вже довший час на Заході існує безробіття. Мільйони людей не мають праці. Совєтська преса запевнює, що в них немає безробіття і це доказ переваги соціялістичного способу господарювання над західнім. На Заході не тільки соціялісти, а й політичні діячі правого напрямку з певною заздрістю прислухаються до московської пропаганди про відсутність безробіття в СССР. Тому соціялісти радять загальну націоналізацію і плянування, які усунуть безробіття. Але соціялісти не інформують своїх прихильників, що при пляновому господарстві першою умовою успіху є плянування використання робочої сили. Про це вони не інформують, бо побоюються втратити прихильників серед робітництва.

Зупинімся дещо на методах плянування в СССР: побачимо, чи справді в СССР нема безробіття.

Зараз же після закінчення громадянської війни Ленін поробив заходи, щоб застосувати плянове використання робочої сили. За його декретом червоноармійці не мали бути демобілізовані, а мали бути перекинуті на відбудову господарства. Але плян Леніна одразу провалився. Кінна армія Будьонного загрозила повстанням. Тому довелося Ленінові провести повну демобілізацію, щоб уникнути заворушень в армії. У першу чергу демобілізували кінну армію Будьонного. В червоній армії лишилися тільки кадри старшин і підстаршин та кожного літа на півтора місяці призивали рекрутів для військових вправ.

Сталін, плянуючи розбудувати „завершений соціялізм", мав на думці плянове використання робочої сили, але взяв до уваги провал намірів Леніна не демобілізувати червоноармійців.

Щоб таке плянування реалізувати, Сталін перевів пролетаризацію всіх верств населення, щоб перетворити їх майже у жебраків. З цією метою Сталін поробив такі заходи.

1) Розкуркулення, в наслідок якого багаті селяни втрачали все, що мали.

2) Загнав усіх ремісників у промислові артілі; ремісник мусів здати в артіль всі засоби виробництва (кравець швейну машину, візник коня й воза, і т. д.

3) Колективізацією позбавив селянина коня, воза, плуга, землі.

4) Нарешті у 1934 році скасував карткову систему на харчі, увів вільну продаж, але в ціні на 115 відсоків вищій, ніж за картковою системою. У наслідок цього зменшилася реальна заробітна платня робітників та службовців на приблизно 50 відсотків.

5) Сталін прикріпив робітників та службовців до місця їх праці, а колгоспників за колгоспами, не видаючи їм пашпортів, без яких не можна було жити і працювати в містах та виробничих центрах.

6) Студенти по закінченні вищої школи не мали права взяти роботу, де вони хотіли б, а мусіли працювати там, куди їх пошлють.

7) Біржі праці були закриті, бо пощо державі витрачатись на біржі праці, коли зубожілі робітники та нижчі службовці й без них будуть шукати працю, бо ж ні держава, ні профспілки не дають людям без праці жодної допомоги. Совєтська система плянування дала державі можливість примусити робітників працювати та нелюдяно їх визискувати.

Чи системою плянованого використання робочої сили дійсно Кремль ліквідував безробіття, яке існувало в часи НЕП-у? Коли нема бірж праці, то немає жодної реєстрації безробітних. Але безробіття існує у прихованій формі.

Під час колективізації Кремль запевняв, що колгоспна земля є призначена для користування колгоспників. У той же час Москва поспішно розбудувала машино-тракторні станції, які перебрали від колгоспників всі роботи, пов'язані з оброблюванням колгоспних ланів, а комбайнами провадили збирання врожаю. Так у зернових колгоспах, яких є до 90 відсотків з числа всіх колгоспів, всі основні роботи провадять не колгоспники, а держава при допомозі МТС. За це колгосп платить державі зерном. Колгоспникам лишилися тільки такі роботи: полоти бур'яни, збирати в скирти солому, відвозити зерно до комор колгоспу та відвозити хлібоздачу до залізничої станції. Можуть бути ще якісь роботи в колгоспі, як будування клюбу та інше. Тому якихсь 80-85 відсотків колгоспників затруднені в колгоспі лише частинно. Таке частинне затруднення уважається на Заході частинним безробіттям і таким недостатньо затрудненим дають допомогу.

Кремль міг би був затруднити слабо затруднених колгоспників, якщо організував би вирощування трудоймких огородних культур (огірки, буряки, помідори, капуста, морква, гарбузи, цибуля). Але цього він не зробив.

При допомозі таборів примусової праці затруднювано людей в місцевостях з такими кліматичними умовами, що туди й за велику платню ніхто не бажав би зголоситися на роботу (Соловки, Воркута, Магадан та низка інших).

Коли б було дозволено колгоспникам шукати працю в містах і на виробничих центрах і коли б звільнено з кацетів політичних і „соціяльно чужих" в'язнів, СССР мав би мільйони безробітних.

Христина Ковальська-Рущицька

У СТОРІЧЧЯ СТАНИСЛАВА ЛЮДКЕВИЧА

Ювілей Станислава Людкевича-100 років із дня народження — велика подія у мистецькому житті всього українського народу.

С. Людкевич вийшов на мистецьку арену в переломовий для української музики період — кінець XIX сторіччя, тоді, коли завдяки Миколі Лисенкові чітко почали зарисовуватись основні тенденції української національної музичної школи. Процес професіоналізації музичного мистецтва на національному ґрунті проходив і на Західній Україні. Українська музика вириваючись із вузьких рамок домашнього музикування, виходила на великі шляхи світового мистецтва.

С. Людкевич — як найстарший композитор України, сучасник М. Лисенка, І, Франка має величезні заслуги у розвитку української клясичної музики, у вихованні великої пляди композиторів. Він перший представник професіоналізму у Західній Україні, засновник інструментально-симфонічного та камерного музичних жанрів. Не менше значення має і громадська діяльність С. Людкевича як організатора музичного життя у Львові та інших містах Західньої України.

Народився С. Людкевич 24-го січня 1879 року в місті Ярославі в родині вчителя.

В 14 років Людкевич пише свої перші музичні твори.

У 1898 році, у 25-річчя творчости І. Франка, вперше був виконаний твір С. Людкевича, що його він створив для чоловічого хору з оркестрою—„Вічний революціонер" на слова поета.

У 1901 році, після закінчення Львівського університету, С. Людкевич розпочав педагогічну працю, викладаючи українську мову в одній із ґімназій Львова.

У 1906-1906 роках вийшли 2 томи, що їх зредагував С. Людкевич, збірники „Галицько-руські народні мелодії", що їх високо оцінили І. Франко та В. Гнатюк.

У 1907 році С. Людкевич удосконалює своє музичне знання у Відні. В цей час пише дисертацію з проблеми програмности в музиці, за яку одержав звання доктора музикознавства.

У 1908 році після смерти А. Вахнянина С. Людкевич стає директором Вищого музичного інституту ім. М. Лисенка у Львові аж до Першої світової війни. Мобілізований у 1914 році до австрійської армії, Людкевич потрапив у полон і до кінця війни перебував у Казахстані.

Після повернення із полону С. Людкевич працює як диригент „Бояна" хорів „Сурма", „Бандурист". Компонує „Меланхолійний вальс" (1920 р.), „Каменярі" (1926 р.), „Галицьку рапсодію" (1928 р.), „Заповіт" (1934 р.). Часто виступає на сторінках преси. Музикознавчі праці, статті й рецензії С. Людкевича цікаві для нас тим, що дають можливість краще пізнати естетичні погляди композитора, як і музичне життя у Західній Україні того часу.

Працюючи директором Вищого Музичного інституту у Львові, а потім інспектором всіх його філій, С. Людкевич приділяє багато праці педагогіці, методиці викладання. Складає підручник „Загальні основи музики", посібник „Матеріяли до науки сольфеджіо і хорового співу", „Викладання науки гармонії". Пише доповідь „Організація музичного виховання', яка була виголошена на першому українському педагогічному конгресі. Пише статті про всіх відомих композиторів, музиків того часу.

У 1937 році С. Людкевича обрано членом НТШ у Львові, де він очолив музикознавчу секцію.

Від 1939 року С. Людкевич як завідуючий катедрою історії, теорії та композиції у Львівській Консерваторії і науковий співпрацівник філіялу АН, повертається до фолкльористики, складає нові посібники — „Хрестоматія українських народних пісень, впорядкованих за ладовою структурою", „Хрестоматія гармонічних прикладів".

Весь свій величезний талант і багатство душі С. Людкевич віддав розвиткові українського музичного мистецтва. На протязі всього довгого життя він проніс глибоке, палке почуття борця за правду, щастя та волю народу. Тому такою близькою була для нього поезія Т. Шевченка, І. Франка, Л. Українки.

З особливою силою розкривається талант С. Людкевича в кантаті - симфонії „Кавказ" до поеми Т. Шевченка. Співзвучність, гармонійне злиття з поезією Шевченка є наслідком близькости творчого почерку композитора до стилю великого поета.

Українська, та й не тільки українська музика не знала до того часу такого роду монументальних вокально-симфонічних творів, де складні хорові форми поєднувалися з активними симфонічними прийомами розвитку музичних образів, де національна характерність вислову так органічно б зливалася з багатими й різноманітними засобами вокального і оркестрового письма, могутня постать героя Прометея постає перед нами як символ вічно живої сили

(Закінчення на стор. 5)

Іван Кедрин

УКРАЇНСЬКИЙ РІК 1978-ИЙ

Скласти огляд подій з українського життя в діяспорі, чи хоч би тільки в одних З'єднаних Стейтах Америки, за цілий минулий рік, ставить автора перед досить складне завдання. Найлегше було б подати хронологічний виказ подій, але тоді подія розмірно незначна стояла би поруч події преважливої і такий звіт не давав би правильного образу життя української громади в Америці.

Тому у поданому дальше огляді обрано посередню форму. Вона напевне не досконала і напевне має багато прогалин, — напевне різні важливі події ненароком пропущені, деякі заслуговували б на коментар, подані без нього — хай самі Шановні Читачі зроблять його. Треба згори просити вибачення за недокладність цього огляду.

Рух спротиву в Україні і відгуки в діяспорі

Перелистковуючи картка за карткою річник „Свободи" за минулий 1978 рік автоматично кидається в очі, що найважливішою подією у тому 1978-му році був рух спротиву в Україні та його відгуки за кордоном. Тих, які не можуть зарахувати себе до дослідників дисидентського руху в Совєтському Союзі — (рух спротиву, мабуть кращий вислів) — отож не стежили докладно за всіма вістками, що надходили з Совєтського Союзу про тамошні події і причетних до них людей, мусить вразити маса нових, невідомих їм дотепер прізвищ — чоловіків і жінок, активних у русі спротиву та репресованих за їх „злочини", до яких чи не в найпершу чергу належать виступи проти порушування совєтськими властями власних законів, із формально обов'язуючою конституцією включно. Коли покликатись на закон соціології, що кожна акція породжує реакцію, то рух спротиву, породжений режимом терору, заборон і репресій, це ніби річ нормальна, але ж вістки про нього почали приходити на Захід щойно яких 20 років тому — напереломі 50-их і 60-их років. „Лихо з розуму" Вячеслава Чорновола появилося у Парижі щойно у 1968 р., „Бумеранґ" Валентина Мороза у 1974 р., „Інтернаціоналізм чи русифікація" Івана Дзюби у 1965 р.

Найбільшу заслугу у поширюванні всіх безконечних матеріялів про рух спротиву — листів, протестів, меморіялів, окремих вісток — мають безумовно В-ва „Смолоскип" і „Сучасність", але появилася вже ціла бібліотека також у чужих мовах. Англомовна бібліографія до руху спротиву, видана Українським Науковим Інститутом при Гарвардському університеті, має аж 245 сторінок і друга англомовна книжка „Фермент в Україні", також повна прізвищ, дат і фактів, має також 266 сторінок. Відгук тих подій в Україні в українській вільній пресі, зокрема у „Свободі" негайний і якнайголосніший: майже немає числа „Свободи", в якому не було б широких звідомлень про русифікацію і терор в Україні та його жертви.

Рух спротиву в Україні, та у дещо меншій мірі, дисидентський рух в інших частинах СССР стояв у нас у минулому році на першому місці ще й тому, що він зактивізував українську молодь в країнах поселення, яка створювала Комітети „ад гок". Керівні органи вільної української громади уладжували маніфестаційні і демонстраційні походи, зголошували до державних властей меморіяли, львину частину своєї діяльности присвячували справам, причетним до руху спротиву, правильно розуміючи за найпершу місію вільної громади — нести допомогу борцям в Україні.

Активізувала вільну громаду несподівана поява серед неї недавніх страдальників, яким завдяки різним обставинам пощастило дістатися на Захід. У двох попередніх роках вітала вільна громада у себе Леоніда Плюща і д-ра Михайла Штерна, — у минулому році надзвичайно активним, як послідовний борець за свободу людини й народу, став генерал Петро Григоренко. Не з усіма виступами кожного з них на кожному форумі вільні українські люди на 100 відсотків погоджувалися — але це були розбіжності, створені наслідком виховання у цілком інших відносинах, в іншій ідейній атмосфері, в двох цілком інших, різних світах. Проблема „край і іміграція" була і далі є та буде актуальною, бо різні завдання і практичні цілі мають українські люди під чужинецьким ворожим режимом — там мусять пристосовувати свою боротьбу до кожночасних відносин, — а інші завдання має еміграція, чи пак поселення вільних українців, які мусять класти більший натиск на ідеологію, на політичний максималізм, бо інакше не були би емігрантами. Проте, кожний із названих новоприбулих недавніх совєтських політв'язнів робив і робить добру роботу: Леонід Плющ має доступ і довір'я в ближчих йому ідеологічно лівих чужонаціональних колах, д-р Михайло Штерн заперечував існування расового антисемітизму українців в Україні в неприхильних українцям жидівських колах в Америці, генерал Григоренко на українських, американських та міжнародних форумах виступає в обороні права України на свою державну незалежність. Він узгіднював час і місце своїх виступів з Централею УККА, хоч і застеріг собі свободу вислову своїх думок.

Того 1978-го року 12-го жовтня несподівано опинилася в Римі та в кілька днів згодом прилетіла до Ню Йорку зі своїм 9-літнім синком і 4-місячною дитиною Надія Світлична.

Розпочався 1978 рік взагалі під знаком Београдської конференції, на якій 35 сигнаторів Гельсінкської конференції з 4-го жовтня 1977 р. розглядали, наскільки виконано постанови Гельсінкського договорення. З українського боку приявними були на тій конференції канадський сенатор Павло Юзик і Борис Потапенко. Скінчилася Београдська конференція нічим — большевики не допустили навіть, щоби зазначити у підсумках конференції, що зах сиґнатори Гельсінкського договорення закидали совєтам зламання прийнятих там зобов'язань щодо людських прав. 31 липня гостру заяву в обороні Левка Лук'яненка і цілої переслідуваної Київської групи стеження за дотриманням Гельсінкських договорень склав Патріярх Йосиф у Римі. Коли у березні 1978 року совєтський уряд відібрав громадянство генералові Григоренкові, який прибув був до ЗСА на операцію, — Український Конґресовий Комітет допоміг йому в отриманні права азилю в ЗСА.

Щодо конкретних справ, що стосувалися дисидентського руху в цілому СССР та зокрема руху спротиву в Україні, то можна навести лише кілька прикладів, бо тих подій було забагато, щоб їх усіх згадувати у такому огляді. І так: — Василь Стус звернувся окремим листом до ПЕН-Клюбу.

Сахаров робив заходи, щоби відвідати Кузнєцова.

Совєтські власті звільнили Сергія Пасадженова.

— Міжнародна Ліга людських прав виступила в обороні Левка Лук'яненка.

— Гелій Снєгірйов відповідав своїм опонентам на сторінках „Літературної Газети".

— Мариновича і Матусевича судили й засудили в лютому 1978.

— Робітники в СССР інформують про кривди в „робітничому" раю.

— Русифікаторський курс докотився до того, що вже й біохемічний журнал в Україні переведено на російську мову.

— Анатолія Щаранського судили й засудили за „зраду", що її він ніби допустився у співпраці з американською розвідкою — всупереч виразній заяві президента Картера, що Щаранський ніколи не був причетний до американської розвідчої служби.

— Суди і засуди Щаранського і Александра Ґінзбурґа наробили багато шуму у світі.

— Засуджений у 1976 р. Олекса Тихий — важко хворий.

— Появилися нові вістки про долю Петра Вінса, Ігоря Калинця, Василя Стасева, Миколи Руденка, Миколи Купчика.

— Особливого шуму наробив процес над Петром Вінсом.

— Українська Гельсінкська група проголосила маніфест правозахисного руху.

— Знову ж з акції в обороні жертв терору в Україні записано переведення конференції Комітетів оборони політв'язнів у Філядельфії, Детройті, Клівленді, Ню Йорку, Міннеаполісі, у різних містах стейту Ню Джерзі і Коннектікату.

— Окрему акцію вело нововідкрите у Вашінгтоні Інформаційне Бюро УККА.

Російські „білі круки"

Нема сумніву, що під впливом зросту руху спротиву в Україні та збільшеного числа каторжників у таборах

(Закінчення на стор. 5)

ПРОТОКОЛ

29-ої ЗВИЧАЙНОЇ КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

яка відбулася в місті Піттсбургу, Пеннсильвенія в готелі The Pittsburgh Hilton, Gateway Center

починаючи від 22-го травня до 27-го травня, включно — 1978 р.

8. ЗВІТ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ

(Продовження з ч. 2. 4-го січня 1979)

(14)

3.Фонд наглої потреби:		
- Допомога родинам дисидентів....	9.157.49 Дол.	
- Акція в обороні прав людини Ваш.	6.824.94 "	
- Друки,меморандуми............	2.533.90 "	
РАЗОМ:фонд наглої потреби......		18.516.33 "
4.Дивіденда:		
- Виплачено дивіденду............		1.854.339.31 "
5.Кошти адміністрації:		
- Персональні видатки:		
- Платні Екзекутиви............	307.980.80 Дол.	
- Платні працівників............	918.739.16 "	
- Відправа працівникам.........	16.120.00 "	
- РАЗОМ:персональні видатки......		1.242.839.96 "
5.Забезпечення працівників:		
- Пенсійний фонд................	308.154.33 Дол.	
- Хворобове забезпечення.........	80.778.50 "	
- Групове забезпечення..........	33.232.69 "	
- Обезпечення від випадків........	16.386.00 "	
- Соціяльне забезпечення,безробіття	98.634.56 "	
- Податки.....................	11.266.18 "	
- РАЗОМ:забезпечення працівників.		548.452.26 "
6.Річеві видатки:		
- Друки......................	127.796.54 Дол.	
- Поштові оплати..............	53.799.75 "	
- Телефони,телеграми..........	45.699.47 "	
- Асекурація будинків..........	34.498.06 "	
- Винайм і обслуга машин.......	66.465.18 "	
- Виготовлення дивіденди........	16.780.37 "	
- Книжки і друки.............	6.633.11 "	
- Відділові прибори...........	14.712.98 "	
- Чинш......................	6.000.00 "	
- Інші загальні видатки.........	49.696.19 "	
РАЗОМ:річеві видатки:.........		422.081.65 "
7.Кошти подорожей,засідань і репрезентацій:		
- Кошти подорожей..............	104.248.49 Дол.	
- Кошти засідань Головного уряду.	69.660.87 "	
- Кошти контрольної Комісії......	26.471.43 "	
РАЗОМ:Кошти под,засідань і репр.		200.380.79 Дол.
8.Організаційний відділ:		
- Відділові секретарі...........	1.094.051.17 Дол.	
- Винагорода за нових членів......	264.661.20 "	
- Винагорода предсідникам і касіє-	7.665.00 "	
- Винагорода обласних орг. /рам/	68.491.76 "	
- Кошти подорожі " організаторів..	56.179.40 "	
- Кошти окружних зборів.........	21.922.96 "	
- Лікарське бадання нових членів..	20.049.86 "	
- Головний лікар..............	5.750.00 "	
- Друки,оголошення,публікації.....	70.865.06 "	
РАЗОМ:організаційний відділ.....		1.609.636.41 "
9.Кошти інвестицій:		
- Банкова обслуга при бондах......	21.326.24 Дол.	
- Відсотки від закуплених бондів..	66.264.10 "	
- Страта при вимінi бондів........	30.624.07 "	
- Страта при продажі бондів.......	70.362.74 "	
- Страта на гіпотечних позичках...	120.942.34 "	
- Інвестиційні видатки...........	75.00 "	
- Канадські чеки..............	29.57 "	
РАЗОМ:кошти інвестицій..........		309.624.06 "
10.Конвенції:		
- Видатки 28-ої конвенції.........	291.359.85 Дол.	
РАЗОМ:конвенція...............		291.359.85 "
11.Свобода:		
- Свобода за членів..............	1.123.800.00 Дол.	
РАЗОМ:Свобода за членів.........		1.123.800.00 "
12.Допомоги-пожертви:		
- Допомога членам..............	122.056.00 Дол.	
- Пожертви Організаціям,установам.	78.968.23 "	
РАЗОМ:допомоги-подертви.........		201.024.23 "
13.Комісії:		
- Стипендійна..................	62.305.00 Дол.	
- Спортова....................	13.039.17 "	
РАЗОМ:комісії.................		75.344.17 "
14.Реальности:		
- Вдержання перебраних будинків:		
- Бронкс.....................	91.336.06 Дол.	
- Ню-Йорк....................	86.305.48 "	
- Страта при продажі Чікаго........	7.114.54 "	
- Страта при продажі Бронкс........	46.785.67 "	
- Вдержання власних будинків.......	64.438.69 "	
- Депозити за чинші...............	-1.690.00 "	
РАЗОМ:реальности...............		294.290.44 Дол.
15.Інвентар:		
- Закуп інвентаря...............	76.794.43 Дол.	
РАЗОМ:інвентар................		76.794.43 "
16.Інші виплати:		
- Премії за реасекурацію..........	44.555.74 Дол.	
- Актюар за оцінку грамот.........	46.638.36 "	
- Вкладки до братських Союзів......	6.027.62 "	
- Правні поради................	3.496.17 "	
- Податки Канаада...............	127.099.65 "	
- Оплати до обезпеченевих урядів....	35.402.82 "	
- Податки від гіпотечних позичок....	12.448.01 "	
- Канадійська канцелярія..........	2.640.93 "	
- Виміна канадійської валюти.......	123.63 "	
РАЗОМ:інші виплати..............		278.432.93 "
17.Амортизація:		
- Амортизація реальностей.........	60.714.12 Дол.	
- Амортизація друкарських машин.....	14.699.89 "	
- Амортизація електричних машин.....	10.802.32 "	
РАЗОМ:амортизація...............		86.216.33 "
РАЗОМ ПРИХОДИ У.Н.С..............		16.272.384.36 Дол.
18.Союзівка:		
- Загальні видатки..............	1.583.622.03 Дол.	
РАЗОМ:союзівка................		1.583.622.03 "
19.Видавництво Свобода:		
- Загальні видатки..............	2.167.620.87 Дол.	
РАЗОМ:видавництво Свобода.........		2.167.620.87 "
РАЗОМ:..........................		20.023.627.26 Дол.
20.Бонди:		
- закуплено бондів..............	8.813.937.56 Дол.	
- Підвищено вартість бондів.......	14.529.66 "	
РАОЗМ:бонди...................		8.828.467.22 "
21.Уділи:		
- Закуплено уділи за дивіденду......	24.436.25 Дол.	
РАЗОМ:уділи..................		24.436.25 Дол.
22.Гіпотечні позички-морґеджі:		
- Уділено нові позички............	1.075.969.17 Дол.	
РАЗОМ:гіпотечні позички..........		1.075.969.17 "
23.Позички членам:		
- Уділено нові позички............	256.676.22 Дол.	
- Дописано відсотки.............	81.775.60 "	
- Повернено грошеві звороти........	4.216.48 "	
РАЗОМ:позички членам............		342.668.30 "
24.Українська Нац.Корпорація:		
- Уділено позичку...............	3.483.617.03 Дол.	
РАЗОМ:українська нац.корпорація...		3.483.617.03 "
25.Реальности:		
- Підвищено вартість Союзівки.......	141.459.38 Дол.	
- Перебрано на власність:Бронкс.....	12.863.40 "	
- Перебрано на власність:Бронкс.....	9.324.00 "	
- Перебрано на власність:Бронкс.....	32.130.20 "	
- Піднесено вартість в Бронксі......	2.400.00 "	
РАЗОМ:реальности...............		198.176.98 "
26.Інвентар:		
- Закуп друкарських машин.........	135.232.45 Дол.	
- Закуп електричних машин.........	8.422.73 "	
РАЗОМ:Інвентар.................		143.655.18 "
27.Різні:		
- Різні переноси................	508.38 Дол.	508.38 "
РАЗОМ КАСОВІ РОЗХОДИ:............		34.121.125.77 Дол.

ЗІСТАВЛЕННЯ КАСОВИХ ПРИХОДІВ І РОЗХОДІВ ЗА РОКИ 1974-1977.

Готівка на день 1.січня 1974 р....	329.297.97 Дол.	
Приходи за роки 1974-1977 р.......	34.077.385.39 "	
Розходи за роки 1974-1977 р.......		34.121.125.77 Дол.
Готівка на день 31.грудня 1977 р..		285.557.59 "
РАЗОМ:........................	34.406.683.36 Дол.	34.406.683.36 Дол.

Готівка в сумі 285.557.59 ульокована в банках на чекових і ощадностевих контах:в Джерзі Сіті,Ню-Йорку,Неварку,Елізабеті,Філядельфії,Кінгстоні і в Канаді.

ЗІСТАВЛЕННЯ ПРИХОДІВ І ВИДАТКІВ У.Н.С.ЗА РОКИ 1974-1977.

	ПРИХОДИ	ВИДАТКИ	РІЗНИЦЯ
1.Членські вкладки.........	12.081.371.04 Дол.		
2.Інші фонди...............	55.360.66 "		
3.Відсотки.................	7.068.537.10 "		
4.Реальности...............	220.143.64 "		
5.Інші впливи..............	157.346.91 "		
6.Виплати грамот...........		7.616.414.41 Дол.	
7.Сирітський фонд..........		22.836.80 "	
8.Фон-д наглої потреби.....		18.516.33 "	
9.Дивіденда................		1.854.339.31 "	
10.Кошти адміністрації:платні		1.242.839.96 "	
11.Кошти адм.:забезпечення пр		548.452.26 "	
12.Кошти адм.:річеві видатки.		422.081.65 "	
13.Кошти под.,засідань і реп.		200.380.79 "	
14.Організаційний відділ....		1.609.636.41 "	
15.Кошти інвестицій:........		309.624.06 "	
16.Конвенція...............		291.359.85 "	
17.Свобода за членів........		1.123.800.00 "	
18.Допомога-пожертви........		201.024.23 "	
19.Комісії.................		75.344.17 "	
20.Реальности..............		294.290.44 "	
21.Інвентар................		76.794.43 "	

22.Інші виплати.............		278.432.93 "	
23.Амортизація..............		86.216.33 "	
РАЗОМ:приходи У.Н.С......	19.582.759.35 Дол.		
РАЗОМ:видатки У.Н.С......		16.272.384.36 Дол.	
Надвишка У.Н.С..........			3.310.374.99
24.Союзівка:приходи.........	1.686.638.13 "		
25.Союзівка:видатки.........		1.583.622.03 "	
Союзівка:надвижка........			103.016.10
26.Видавництво"Свобода"приходи	2.168.322.86 "		
27.Видавництво:видатки.....		2.167.620.87 "	
Видавництво:надвижка.....			701.99
РАЗОМ:приходи...........	23.437.720.34 Дол.		
РАЗОМ:розходи...........		20.023.627.26 Дол.	
РАЗОМ:надвижка за 74-77..			3.414.093.08
РАЗОМ:..................	23.437.720.34 Дол.	20.023.627.26 Дол.	3.414.093.08
ПОРІВНАННЯ З ПОПЕРЕДНІМИ РОКАМИ 1970-1973:.......	22.128.846.74 "	18.795.376.46 "	3.333.470.28
В РОКАХ 1974-1977 ЗБІЛЬШЕНО/	1.308.873.60 Дол.	1.228.250.80 Дол.	80.622.80

БІЛЯНСИ
НА ДЕНЬ 31.ГРУДНЯ 1973 і 1977 РОКІВ

АКТИВИ/СТАН ЧИННИЙ/:

	31.XII.1973	%	31.XII.1977	%	+-РІЖНИЦЯ
1.Каса.............	329.297.97	.85	285.557.59	.68	- 43.740.38 Дол.
2.Бонди............	25.125.344.64	64.74	28.951.850.38	68.56	+ 3.826.505.74 "
3.Уділи...........	529.010.27	1.36	533.446.52	1.26	+ 4.436.25 "
4.Гіпотечні позички	5.600.881.85	14.45	3.118.768.90	7.38	- 2.482.112.95 "
5.Позички членам...	510.237.58	1.31	530.753.27	1.26	+ 205.515.69 "
6.Позичка на дім...	5.990.270.70	15.43	8.000.000.00	18.95	+ 2.009.729.30 "
7.Реальности.......	692.083.24	1.78	652.689.70	1.55	- 39.393.54 "
8.Інвентар,машини..	34.232.18	.08	152.385.15	.36	+ 118.152.97 "
РАЗОМ:...........	38.811.358.43	100.00	42.225.451.51	100.00	+ 3.414.093.08 Дол.

ПАСИВИ:СТАН ДОВЖНИЙ/:

1.Фонд забезпечене-	38.020.910.96	97.97	41.412.503.49	98.07	+ 3.391.592.53 Дол.
2.Фонд братський/вий	397.131.54	1.02	257.081.57	.61	- 140.049.97 "
3.Сирітський фонд..	163.357.92	.42	209.206.60	.50	+ 45.848.68 "
4.Фонд захисту.....	193.922.04	.50	296.938.14	.70	+ 103.016.10 "
5.Фонд наглої потреби	36.035.97	.09	49.721.71	.12	+ 13.685.74 "
РАЗОМ:...........	38.811.358.43	100.00	42.225.451.51	100.00	+ 3.414.093.08 Дол.

РЕЗЕРВА НА ПОКРИТТЯ

ГРАМОТ:..........	28.116.054.60	72.44	31.296.046.51	74.12	+ 3.179.991.91 Дол.
Власні фонди.......	10.695.303.83	27.56	10.929.405.00	25.88	+ 234.101.17 "
РАЗОМ:............	38.811.358.43	100.00	42.225.451.51	100.00	+ 3.414.093.08 Дол.

РОЗПОДІЛ
ПРИХОДІВ І ВИДАТКІВ НА ПООДИНОКІ ФОНДИ ЗА РОКИ 1974 - 1977 .

1.Фонд забезпеченевий	21.894.367.34 Дол.	18.502.774.81 -	3.391.592.53 Дол.
2.Фонд братський.....	477.769.04 "	617.819.01 +	140.049.97 "
3.Фонд сирітський....	70.175.41 "	24.326.73 -	45.848.68 "
4.Фонд захисту.......	1.686.638.13 "	1.583.622.03 -	103.016.10 "
5.Наглої потреби.....	35.210.01 "	21.524.27 -	13.685.74 "
РАЗОМ:.............	24.164.159.93 Дол.	20.750.066.85 -	3.414.093.08 Дол.
Внутрішні переливи-	- - 726.439.59 "	- 726.439.59	"
РАЗОМ:приходи......	23.437.720.34 Дол.		
РАЗОМ:видатки......		20.023.627.26 Дол.	

ПОРІВНАННЯ
ПРИХОДІВ І ВИДАТКІВ З ПРЕЛІМІНАРЕМ БЮДЖЕТУ ЗА РОКИ:1973-74-75-76-77.

ПРИХОДИ:	ПРЕЛІМІНОВАНО	ВПЛИНУЛО	РІЖНИЦЯ	%
1.Членські вкладки....	11.970.000.00	12.081.371.04 +	111.371.04	100.93
2.Відсотки............	6.620.000.00	7.068.537.10 +	448.537.10	106.78
3.Фонд сирітський.....	10.000.00	28.900.55 +	18.900.55	289.00
4.Фонд наглої потреби.	5.000.00	26.460.11 +	21.460.11	529.20
5.Реальности..........	140.000.00	220.143.64 +	80.143.64	157.25
6.Інші впливи.........	87.500.00	157.346.91 +	69.846.91	179.82
РАЗОМ ПРИХОДИ У.Н.С.	18.832.500.00	19.582.759.35 +	750.259.35	103.98
7.Союзівка............	1.590.000.00	1.686.638.13 +	96.638.13	106.08
8.Видавництво"Свобода"	2.025.000.00	2.168.322.86 +	143.322.86	107.08
РАЗОМ:.............	22.447.500.00	23.437.720.34 +	990.220.34	104.41

ВИДАТКИ:	ПРЕЛІМІНОВАНО	ВИПЛАЧЕНО	РІЖНИЦЯ	%
1.Виплати грамот......	7.925.000.00	7.616.414.41 -	308.585.59	96.11
2.Кошти адм:платні....	1.210.000.00	1.242.839.96 +	32.839.96	102.71
3.Кошти адм:зап.праців	566.700.00	548.452.26 -	18.247.74	96.78
4.Кошти адм:річеві вид	425.700.00	422.081.65 -	3.618.35	99.15
5.Кошти засідань,под..	209.500.00	200.380.79 -	9.119.21	95.65
6.Організаційний відділ	1.681.000.00	1.609.636.41 -	71.363.59	95.75
7.Кошти інвестицій....	335.000.00	309.624.06 -	25.375.94	92.42
8.Дивіденда...........	1.892.000.00	1.854.339.31 -	37.660.69	98.01
9.Конвенції...........	495.000.00	291.359.85 -	203.640.15	58.86
10.Допомоги,пожертви...	221.800.00	201.024.23 -	20.775.77	90.63
11.Свобода за членів...	1.080.000.00	1.123.800.00 +	43.800.00	104.05
12.Комісії.............	107.500.00	75.344.17 -	32.155.83	70.09
13.Реальности..........	130.000.00	294.290.44 +	164.290.44	226.37
14.Інвентар............	60.000.00	76.794.43 +	16.794.43	127.99
15.Інші виплати........	350.000.00	278.432.93 -	71.567.07	79.55
16.Амортизація.........	90.000.00	86.216.33 -	3.783.67	95.79
17.Сирітський фонд.....	30.000.00	22.836.80 -	7.163.20	76.12
18.Фонд наглої потреби.	5.000.00	18.516.33 +	13.516.33	370.32
РАЗОМ ВИДАТКИ У.Н.С.	16.814.200.00	16.272.384.36 -	541.815.64	96.78
19.Союзівка..........	1.520.000.00	1.583.622.03 +	63.622.03	104.19
Видавництво"Свобода"..	2.020.000.00	2.167.620.87 +	147.620.87	107.31
РАЗОМ:............	20.354.200.00	20.023.627.26 -	330.572.74	98.37
НАДВИЖКА...........	2.093.300.00	3.414.093.08 +	1.320.793.08	163.09
РАЗОМ:.............	22.447.500.00	23.437.720.34 +	990.220.34	104.41
В РОКАХ 1970-1973 БУЛИ ПРИХОДИ......	21.887.000.00	22.128.846.74 +	241.846.74	101.10
ВИДАТКИ............	19.577.050.00	18.795.376.46 -	781.673.54	96.00
НАДВИЖКА:.........	2.309.950.00	3.333.470.28 +	1.023.520.28	144.30

Порівняння білянсу 31 грудня 1977 з 31.грудня 1973:збільшено:	ЗБІЛЬШЕНО	ЗМЕНШЕНО
Бонди на......................	3.826.505.74 Дол.	
Уділи на......................	4.436.25 "	
Позички членам на.............	20.515.69 "	
Позичку для дому на...........	2.009.729.30 "	
Інвентар на...................	118.152.97 "	
Зменшено:		
Касу на.......................		43.740.38
Гіпотечні позички на..........		2.482.112.95
Реальности....................		39.393.54
РАЗОМ:збільшено на.............	5.979.339.95 Дол.	
РАЗОМ:зменшено на..............		2.565.246.87
НАДВИЖКА......................		3.414.093.08
РАЗОМ:........................	5.979.339.95	5.979.339.95

Оцінка бондів:

ВАРТІСТЬ:	КНИЖКОВА	РИНКОВА	РІЖНИЦЯ
Стан бондів на 31.XII.1977 р...	28.951.850.38	25.094.735.00	3.857.115.38

Бонди в сумі 28.951.850.38 зде-поновані в американському банку в Джерзі Сіті і в забезпечене-вім уряді в Оттаві-Канада.

Український Народний Союз заручив своїм майном за позичку для Дому в Комершел Трост Компані на суму 1.130.000.00 і боргові зобовязання на загальну суму 5.116.000.00 долярів.

Оцінка уділів: ВАРТІСТЬ:	КНИЖКОВА	РИНКОВА	РІЖНИЦЯ
12.117.107 уділів в Кольоніял Конвертабле Фонд Інк.........	132.046.00 Дол.	104.085.00	27.961.00
20.000.00 уділів Гемілтон Інвестмент Трост...............	400.000.00 "	37.500.00	362.500.00
50.00 уділів Меррел,Линч,Пірс і Фенер і Сміт..............	1.400.00 "	750.00	650.00
РАЗОМ:.....................	533.446.00 Дол.	142.335.00	391.111.00

В біжучій каденції стан уділів збільшився на суму 24.436.25 Дол. а це тому,що Кольоніял Конвертабле Фонд Інк.на-лежну дивіденду не переслала готівкою а дописала до уділів.
На пропозицію стейтового уряду уділи двох ощадностево-позичкових щадниць в Неварку і Філядельфії по 10.000.00 перенесено до каси.

СТАН УДІЛІВ: ВАРТІСТЬ:	КНИЖКОВА	РИНКОВА	РІЖНИЦЯ
На день 31.грудня 1977 р........	533.446.00	142.335.00	391.111.00 Дол.
На день 31.грудня 1973 р........	509.010.27	343.815.87	165.194.40 "
Книжкова вартість збільшилася на	+24.435.73		
Ринкова вартість зменшилася на...		-201.480.87	
Різниця..........................			-225.916.60 Дол.
Разом:...........................	24.435.73	201.480.87	225.916.60 Дол.

ДИВІДЕНДА:

В роках 1974- 1977 одержано дивіденду від слідуючих компаній : РАЗОМ		ГЕМІЛТОН	КОЛЬОНІЯЛ.	МЕРРЕЛ,ЛИНЧ,П
1974 рік..........	28.390.56 Дол.	22.400.00	5.962.56	28.00 Дол.
1975 рік..........	6.065.92 "	--.---.--	6.036.42	29.50 "
1976 рік..........	5.845.04 "	--.---.--	5.805.04	40.00 "
1977 рік..........	6.675.23 "	--.---.--	6.632.23	43.00 "
РАЗОМ:...........	46.976.75 Дол.	22.400.00	24.436.25	140.50 Дол.

Вартість закуплених уділів в Гемілтон Інвестмент Трост за 400.000.00 Дол., на день 31.грудня 1977 р.виносила 37.500.00 Дол., тобто на 362.500.00 Дол. менше.Крові цього в роках 1975,1976 і 1977 неодержано дивіденди.Як виходить із звітів ексченш стак ріпорт Гемілтон Інвестмент трост є в поважних фінансових клопотах і треба бути приготованим,що У.Н.С.з цього приводу понесе поважну страту пів мільона долярів./інвестиція плюс відсотки за роки 1975-1978/р.Уділи в двох других компаніях є менші на 28.611.00 в порівнанні з ринковою ціною.

РЕАЛЬНОСТИ:

Книжкова вартість Союзівки......	622.689.70 Дол.
Книжкова вартість 83 Ґренд стріт	30.000.00 "
РАЗОМ:..........................	652.689.70 Дол.

В старому будинку при 83 Ґренд стріт,ще дальше приміщуються деякі машини видавництва,так,що видавництво тільки частинно приміщене в нових приміщеннях. Брак повного вивінування видавництва і деяких машин не дає змоги поставити -видавничі справи на самовистарчальній базі.Календарі і другі книжкові видання друкуються в чужих друкарнях.Старий будинок треба якнайскорше продати, і тим самим зменшити кошти вдержання як:оплата сторожа,світло,ґаз,асекурація, податки,і інші видатки звязані з провадженням старого дому.Одержану готівку інвестувати.Ринкова ціна 200.000.00 тисяч долярів.

ОЦІНКА ЧЛЕНСЬКИХ ГРАМОТ:

1970 рік 134.23 %, 1971 рік 133.16 %, 1972 рік 136.37 %, 1973 рік 138.03 %,
1974 рік 137.10 %, 1975 рік 137.62 %, 1976 рік 136.18 %, 1977 рік 135.59 %.

СМЕРТНІСТЬ ЧЛЕНІВ:

1970 рік 54.71 %, 1971 рік 57.22 %, 1972 рік 65.10 %, 1973 рік 52.79 %,
1974 рік 61.03 %, 1975 рік 51.33 %, 1976 рік 50.86 %, 1977 рік 52.51 %

[Продовження буде]

Цієї неділі відбудеться...

(Закінчення зі стор. 1)

тивно працював д-р Василь Палідвор. У мистецькій частині цього вечора виступить співочий гурток „Промінь" Академії св. Юра під диригентурою панни Богданни Волянської та відомий гуморист-фейлетоніст ред. Іван Керницький-Ікер.

Слово про життьовий шлях д-ра В. Палідвора виголосить д-р Володимир Савчак, а привіти для ювілята складуть представники наступних установ: КО-УАО—Відділу УККА, у якому д-р Палідвор є довголітнім членом Управи (він також є членом Крайової Ради УККА); Об'єднання Українців в Америці „Самопоміч", установи у якій д-р Палідвох вже понад 15 років займає пост головного секретаря Централі; Товариства Українських Правників; Товариства за Патріярхальний устрій УПКЦ; Українського Народного Союзу, у якому д-р Василь Палідвор є довголітнім секретарем Відділу та успішним організатором, членом Клюбу Заслужених Союзовців, членом Управи Окружного Комітету, був кількакратним делегатом на Конвенції, головою Конвенційної Статутової Комісії та заступником предсідника Конвенції.

Зголошення до участи у цьому відзначенні приймає Ювілейний Громадський Комітет разом з оплатою у ціні 10. 00 від особи. Чеки виписувати на Selfreliance і пересилати на наступну адресу: Hromadskyj Komitet P. O. Box 285, Cooper Union Station New York, N. Y. 10603.

Микола Будуляк-Шаригін...

(Закінчення зі стор. 1)

покликано дві особи. одна особа довгі роки жила в західньому світі, а повернувшись до СССР, одержала працю на високому становищі і безперечно, що співпрацює з КҐБ. Друга особа дістала дозвіл, як турист відвідати на Заході свою родину, але під умовою, що за це має зібрати компромітуючі матеріяли, а відкрито свідчити проти Будуляка-Шаригіна на що вона погодилася. І власне ця особа свідчила, що інж. Будуляк-Шаригін сам читав та передавав іншим читати, або лишав у хаті, що її відвідував, „Українську Думку" та антибольшевицький журнал. Мав бути ще третій свідок, еміґрант, що живе на Заході, але з невідомих причин КҐБ його відкликало. Таких спрепарованих свідчень для КҐБ вистачало, щоб Будуляка-Шаригіна пов'язати з „українськими буржуазними націоналістами", які „вислуговуються чужим силам" і засудити його на 10 років суворого режиму ув'язнення, з якого довелось більшість відбувати в Владимирській тюрмі, а останні роки перед звільненням у Мордовських таборах. На протязі тих 10-ох років він 237 днів карався у різних карцерах за те, що разом з іншими політв'язнями підписував різні протестні заяви приєднювався до голодівок тощо. Після 8 років ув'язнення його відвідала дочка Анна. Це був дозвіл на перший та останній раз відвідин.

У Владимирській тюрмі Будуляк-Шаригін карався разом з Л. Лук'яненком, В. Морозом, С. Яцишиним З. Попадюком, Й. Терелею, Дяком, Приходьком та іншими. А в Мордовських концтаборах разом з В. Чорноволом, С. Янкевичем, М. Руденком, І. Ребриком, Карпенком та іншими українськими патріотами, про яких сьогодні він висловлюється з небуденним пієтизмом і гордий з того, що там набув таких якісних і незламних українських патріотичних друзів перейшов високої кляси школу і засвоїв собі неабиякий досвід боротьби за національні і людські права, який думає застосувати в боротьбі з останньою рабською імперією світу — СССР.

У тому часі у Владимирській тюрмі також карався Юрко Шухевич, з яким Будуляк-Шаригін не мав щастя разом перебувати, бо Юрка зараховували до рецидивістів, які покарані надзвичайно суворим режимом, яких держать окремо. Їх популярно називають „смугастими". Ця назва походить від того, що всі політв'язні носять одежу з пасками вертикально, а смугасті горизонтально.

У Мордовських концтаборах політв'язні працюють при шліфуванні скла, виробі ящиків для годинників, при продукції частин до авт та в іншій промисловості, вироби якої призначені на експорт, про що повинні знати західні обивателі, які купують совєтські дешеві вироби, випродуковані політичними невільниками.

Будуляк-Шаригін розповідає, що в тюрмах і концтаборах, крім старих оунівців, засуджених у повоєнних роках, є також багато таких, що за приналежність до ОУН засуджені після 1970 року, яких популярно називають членами бандерівського руху.

У тюрмах і концтаборах основну масу політв'язнів, яка сягає далеко поза 60 відсотків, становлять українці і дивує його, що між ними він не зустрів ні одного марксиста. Всі вони одностайно стоять на національних позиціях відірвання України від Росії та утворення української незалежної держави з глибоким переконанням, що тільки в національній державі український нарід може всесторонньо розвиватися і бути повністю забезпеченим.

Беручи до уваги те, що народні маси доходять до твердого переконання, що існуюча імперія є історичним пережитком і нездатна до дальшого життєтворчого поступу і неспроможна задовольнити ні національних, ні суспільно-економічних потреб народів і людини, між якими постійно наростають і зміцнюються відосередні національні сили і масове незадоволення, а тому український рух має перед собою добрі перспективи розвитку на майбутнє. Це також підтверджується тим, що в його лави включаються все нові і нові кадри, зокрема з молоді і студентства.

Русифікація, вивожування археологами відкопаних історично-культурних пам'яток і цінностей з України до музеїв в Москві і Ленінграді, нищення залишених історично-культурних пам'яток, або звожування їх до визначних заповідників, що кожночасно можуть бути знищені та одночасний рафінований терор і придушення всього, що національне, це не тільки переконує свідомих українських патріотів, до чого пляново змагає Москва, але також усвідомлює і тих, що дотепер були байдужі до національних проблем, а одночасно підсилює і зміцнює всенаціональний опір і боротьбу за своє національне визволення і вселюдські права.

Сьогодні незадоволення охоплює усі прошарки народів і людей на всіх просторах імперії Совєтського Союзу, обручі якої вже так натягнуті, що під якимсь більшим стрясенням кожночасно можуть тріснути і остання імперія у світі розлетиться.

25. II. 1978 р.

Ще один совєтський „винахід"

Київ. — У лябораторіях Ленінградського науково-дослідного агрофізичного інституту, інформує київська „Молодь України", — проведено ряд експериментів, ствердивши, що пшеничні зерна вилювлюють незамітні для людського слуху ультразвукові коливання. У скляну посуду з водою, — подає далі газета, — покладено насіння пшениці, і воно вбираючи в себе звуки, росло швидше. В очерк яровизації рослин обробка їх ультразвуком надавала додаткової відпорности на морози, а також більшу витривалість під час посухи. В заключному „Молодь України" пише, що на думку агрофізиків в майбутньому користування ультразвуками, може знайти широке застосування у землеробстві.

Львів'яни винайшли пристрій проти ожеледі

Київська „Радянська Україна" інформує, що колектив працівників катедри електропостачання промислових підприємств і сільського господарства Львівського політехнічного інституту виготовив пристрій, який розтоплює ожеледь. Цей винахід вже втпробувано в багатьох енерґетичних системах країни. Пристроєм львів'ян зацікавилися закордонні спеціялісти з ЗСА, Канади, Швеції, Японії, які на підставі пристрою львів'ян поробили ряд винаходів, їх запатентувавши.

У СТОРІЧЧЯ...

(Закінчення зі стор. 2)

народу і його нескореності. На мене справило незабутнє враження виконання твору „Кавказ" під диригентурою М. Колесси в день 90–річчя композитора.

За твори „Кавказ" і „Заповіт" С. Людкевич одержав Шевченківську премію.

Кантата „Заповіт" за однойменним віршем Шевченка теж написана для хору з оркестрою з'явилась у 1934 році до 120–річчя з дня народження поета. Нова редакція в 50-ті роки. Кантата „Заповіт", — вершина музичної творчости С. Людкевича. Це твір, в якому злились блискучі традиції хорового письма на Україні і національного стилю Шевченківської поезії, неповторне явище в українській музиці.

С. Людкевич активно працював майже в усіх жанрах професійної музики. Він написав ще кілька кантат: „Наймит" до слів І. Франка, „Вільній Україні". Створив дві опери, цілий ряд симфонічних творів: „Прикарпатська симфонія", „Дніпро", а також концерти для фортепіяну з оркестрою, один скрипковий, інструментальні твори для фортепіяну та скрипки.

Окремо слід відмітити його високомайстерні, глибокопоетичні обробки українських народних пісень для хору, такі як „Гагілка", „Морозенко", „Чорна рілля ізорана" та драматично насичені баляди „Про Бондарівну". Сольоспіви у супроводі фортепіяну: „Ой співаночки мої", „Ой кум до куми", „Ой продала дівчинонька серце". В цих творах автор виявляє себе тонким знавцем західньоукраїнського фольклору.

Львів — свідок тріюмфального походу по концертних сценах прем'єр творів Людкевича найрізноманітніших жанрів — від задушевної мініятюри сольоспіву до ґрандіозних вокально-симфонічних полотен.

Довгі роки посвятив С. Людкевич педагогічній діяльності. Серед його учнів вже літні люди, яких він навчав у гімназії української мови і колишні учні Вищого музичного інституту ім. М. Лисенка, а також випускники Львівської консерваторії ім. М. Лисенка, де С. Людкевич працював понад 30 років, очолюючи катедру історії, теорії музики та композиції, серед них такі відомі композитори: Мирослав Скорик, Богданна Фільц, музикознавці З. Штундер — дружина композитора.

Дня 24 січня 1979 року, у Львові відбудеться велика музична конференція, а також концерт із творів ювілята, у виконанні кращих мистців України.

Я добре пригадую ювілейні святкування 80-річчя, виступ-подяку самого композитора, ювілейний концерт.

Український народ гордий з того, що має такого славного, талановитого композитора, який все своє довге життя працював для розвитку української музики, українського мистецтва.

ЩЕ ПРО ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС БІБЛІОТЕКИ ПЛАСТУ ТА „РІДНОЇ ШКОЛИ"

У дописі п. н. „Проголошено вислід Літературного Конкурсу на оповідання із сучасного життя". („Свобода", 5-го січня 1979), пропущено ініціяли автора допису — м. т., а письменниця Ганна Черінь вийшла переможцем у конкурсі і отримала другу нагороду.

СВІТОВА ПРЕСА...

(Закінчення зі стор. 2)

сидентський рух у Совєтському Союзі, то на ділі він у якійсь мірі загрожує існуванню самого режиму. Коли президент Картер промовляє в обороні жертв совєтської несправедливости, то цим він робить діло, яке для Кремля є дуже небезпечне, бо порушує самі основи існування Совєтського Союзу і тому кремлівські ватажки на нього так дуже за це сердяться.

Немає сумніву, що людські права стали для Москви тепер Ахіллевою п'ятою і тому там так важко карають „дисидентів". Та найважче вони карають, як виявили останні засуди, українських борців за права свого народу, бо ця боротьба для Москви — найнебезпечніша. Москалі прекрасно знають, що коли Україна відлучиться від СССР — то Росія перестане бути великою світовою потугою.

УКРАЇНСЬКИЙ РІК 1978-ий

(Закінчення зі стор. 2)

примусової праці та в'язнів-українців по в'язницях і психушках — зросло, хоч може ще не дуже помітно, зацікавлення українським національним рухом, як рухом за політичну свободу. Відсіль нова поява у 1978 р. російських „білих круків", таких які виступили проти недоторкального „табу" російської політичної думки — про обов'язковість „єдиної неділимої російської імперії". У „Деклярації в українській справі" в паризькій польській „Культурі" ще у 1977 році росіяни Владимір Буковський, Наталя Ґорбаневська, Владимір Максімов і Віктор Некрасов висловилися за право українців на власну державу, із застереженням що вони повинні ще проявити ту свою волю у плебісциті — наче би не було визвольної війни-революції ані Актів 22 січня. Але в минулому 1978 році вирінули прізвища ще Ігоря Синяніна і Пйотра Богатирйова, які піддали під сумнів вартість неподільної російської імперії в її нинішній постаті СССР для самих росіян. Проте, захоплення деяких наших громадян такими голосами, мабуть, таки передчасне і переборщене: це добрий прояв, що вже задумали такі розсудливі російські голоси, проте вони все ще тільки виїмкові, російські люди того світогляду ще не становлять окремого руху, ані тим паче табору, який міг би стати партнером для політичних розмов.

Т-во к. Вояків УПА ім. ген.-хор. Т. Чупринки — Романа Шухевича в ЗСА

ділиться сумною вісткою зі своїм Членством та Українською Громадою, що 3-го січня 1979 року, на 57-му році життя, відійшов у Вічність

сп. п. АНДРІЙ МИЦЬО-ВЕРНИВОЛЯ

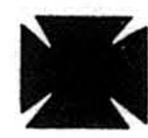
старшина УПА, кол. член Головної Управи Т-ва, та кол. голова Відділу в Ірвінґтоні.

Дружині, Дітям та Родині Покійного висловлюємо наші найглибші співчуття.

Управа Т-ва

Пластова Станиця в Нюарку-Ірвінґтоні

ділиться сумною вісткою з Пластовим Братством та з усією Українською Громадою, що в ранніх годинах, 3-го січня 1979 року, відійшов у Вічність, колишній Станичний нашої Станиці, Голова Крайової Пластової Старшини в ЗСА

сл. п. пл. сен.

АНДРІЙ МИЦЬО

ПАНАХИДА — в п'ятницю, 5-го січня, о год. 8-ій вечора в похоронному заведенні Литвина, 801 Springfield Ave., Irvington, N.J.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в церкві св. Ів. Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., в суботу, 6-го січня ц. р., о год. 12-ій дня.

Дружині, Дочці з Чоловіком, Синові та Родині Покійного висловлюємо наші сердечні співчуття.

Станична Старшина
Управа Пластприяту
Управа Пластової Фундації

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашого Незабутнього
МУЖА, БАТЬКА і ДІДА

бл. п. о. крилошанина

ПАВЛА ДЖУЛИНСЬКОГО

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ
в четвер, 11 січня 1979 р., о год. 7-ій веч.
в церкві свв. Володимира й Ольги
в Чікаго, Ілл.

Просимо в той день згадати Покійного у своїх молитвах.

РОДИНА

Ділимося сумною вісткою з Друзями-Пластунами та цілою Українською Громадою, що 3-го січня 1979 року на 57-му році життя з волі Всевишнього відійшов у Вічність

сл. п. пл. сен. керівництва

АНДРІЙ ЗЕНОН МИЦЬО

голова Крайової Пластової Старшини в ЗСА, члени Великого Племени „Лісові Чорти", колишній вояк Української Повстанської Армії, визначний пластовий і громадський діяч.

ПОХОРОНИ відбулися у суботу, 6-го січня 1979 року, о год. 12-ій дня з церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку на цвинтар св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Опечаленій Дружині, Дочці, Синові, Сестрам, Братам і всій Родині складаємо вислови глибокого співчуття

3-ій КУРІНЬ УПС „ЛІСОВІ ЧОРТИ"
3-ій КУРІНЬ УСП „ЛІСОВІ ЧОРТИ"

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує О. Твардовський

УЧАСНИКИ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ УСЦАК, ЩО ВІДБУЛИСЯ ВІД 4-ГО до 5-ГО ЛИСТОПАДА М.Р. НА СОЮЗІВЦІ

Перший ряд (зліва): інж. Б. Рак (КЛК, Н. Й.), Р. Савчак (УСО „Тризуб" Філя.), Р. Куцілъ (УАСТ Рочестер), М. Стебельський (УСВТ „Ч. Січ" Нюарк), Я. Хоростіль (Ст „Україна" Торонто), інж. Р. Ракочий (КЛК, Н. Й.).

Другий ряд (зліва): І. Сохан (Пласт, ЗСА), д-р І. Сграйт (УСК, Н. Й.), О. Твардовський (УСВТ „Ч. Січ"), О. Желтвай (СР „Україна" Торонто), д-р Р. Слиж (УСВТ „Ч. Січ"), В. Андрейко (УСК, Н. Й.), інж. Ю. Хранєвич (УСВТ „Ч. Січ"), інж. Я. Козак (УСО „Тризуб"), Я. Петрик (СУМА).

Третій ряд: Л. Штинда (Статен Айленд), мгр Я. Рак (РФК), Л. Білик (Пласт, ЗСА), О. Скульський (УСО „Тризуб"), Б. Сушко (Пласт, Канада), Я. Мороз (КЛК, Торонто), І. Чума (КЛК Торонто).

Криза української легкоатлетики, на терені УСЦАК

Останні дві спортові імпрези в Клівленді насувають багато думок відносно будуччини української легкоатлетики в Америці. Думок, що зовсім не настроюють оптимістично та що приневолюють звертатись до клюбів і змагунів із закликом доконче зревідувати своє становище.

У легкоатлетичних змаганнях, що їх зорганізувала спортова ланка Пласту — мимо зголошень, не взяли участи команди з Торонто, Детройту й Ню Йорку, а в бігу навпростець, що відбувся 14-го жовтня м. р. на трасі 10 000м. наші замісцеві змагуни, замість явитись на старті, знову як минулого року вибрали вибрали вигідні фотелі як минулого року перед телебаченням і своєю відсутністю приневолили організаторів червонітись зі сорому, коли-то в „українсько-американському бігу" лиш горстка клівлендських змагунів мусіла рятувати честь нашої легкоатлетики.

Щоб не висувати твердження про кризу тільки на підставі зігнорування клівлендських імпрез — треба хоч би дуже побіжно проглядувати ситуацію в єдиній у році загальноукраїнській імпрезі — першостях УСЦАК. Два чинники звертають зразу на себе увагу. Перше — це поважне зменшення числа учасників. Перед п'ятьома роками, коли ми відбували першості на примітивних таборових біжнях, 200 - 220 легкоатлетів являлось на старті, щоб репрезентувати український змаговий спорт. В останніх роках, з ідеєю дати молоді найкращі умовини, ми перейшли на модерні „гумові" біжні міських стадіонів. Дивно й незрозуміло — але число змагунів впало на 150! У цьому 1978 році, ми мали ще оправдання, що старшопластунський з'їзд на Вовчій Тропі відібрав нам принаймнше половину змагунів групи „18 і понад", але в минулому році? Ще гірше представляється справа з вислідами. Гляньте на табелю рекордів змагань, а побачите, що більшість найкращих осягів датою їх встановлення має „сиву бороду". Щоб не бути голословним, наводжу декілька прикладів із програмки змагань у 1978 році: стрибок у довжинь дівчат 1969 рік, ратище дівчат 1964, штафета юначок 1961, стрибок удовжинь 1969, стрибок у висоту 1961, диск 1962, штафета жінок 1965 рік, диск 1963, ратище 1969. У чоловічій групі: ратище хлопців 1965 рік, 400 м. юнаків 1967, 800 м. 1965, стрибок у висоту 1960, диск 1967. Біг на 1500 м. чоловіків з 1963 року, а ратище з 1965. Таких прикладів, на жаль, можна навести більше. От нпр., бігун „Чорноморців" Сасвич. Змагун правда добрий й презентує все високу клясу й рекордові осяги. Але ті рекордові часи презентує вже від 15-ти років, залишаючи як і колись всіх суперників далеко позаду. Колодій виступав з успіхом на перших змаганнях у Чікаго і на останніх (теж з успіхом) у Рочестері. Сливка перемагав 10 років тому на першенствах в Детройті й на останніх в Торонті, перемагаючи там навіть певніше як на перших. Сушко перемагає від 15-ти років „програмово" в стрибку з жердиною. Сьогодні витворилася така ситуація, що бачимо кілька зірок і масу сірої пересічности. Часи незабутніх виступів Лушпинської, Сиротинської, Лихач, Андрусишинів, Пащина, Вітряка, Гнипа — коли ми мали змагання за першість, а не попис одиниць — минули. Надіймося, що не на довго.

Вертаючися до проблеми „кризи" — хочу справу добра нашої легкоатлетики покласти на серце тим, що мають до тієї справи якенебудь відношення. Не бійкуйте від добрих починів клівлендських спортовців. Беріть у них участь й організуйте такі самі змагання у себе. Лише часті виступи й добра конкуренція спонукають до систематичного тренінгу й стримлінню до висот. Ціла справа варта уваги й труду. Почуття обов'язку й залежности до ери великих поступів наказує нам стриміти до нав'язання контакту зі світом прогресу, світом що лишив нас тепер так дуже позаду!

Сьогодні, коли рівень в нашій легкоатлетиці осягнув найнижчий пункт у нашій спортовій історії — хтось мусить піднести голос перестороги, щоб пробудити заспаних, збайдужілих і зневірених. Якщо мені цією статтею, припала роля того, що „дзвонить на тривогу", то я звертаюся до клюбових референтів, управителів і опікунів: Панове, закотім рукави й рушимо справу з мертвого пункту. Кличу до всіх змагунів і кандидатів на рекордистів: більше енергії й ентузіязму. Останні імпрези в Клівленді були доказом безпримклядного лінивства й пасивности. В час, коли примітивні народи Африки дивують цілий світ своїм поступом, ми волікмо крокувати... взад. Аргумент державних субсидій й всецілої підтримки лиш частинно вияснює появу нових спортових зірок. Рішальним чинником є ентузіязм і питома молодому вікові охота проявитися. Наша ситуація зовсім незрозуміла: чейже маємо доступ до найкращих спортових споруд світу, можемо взоруватися на найбільш заавансованій клясі змагунів, користати з послуг найкращих тренерів. Які аргументи, які чинники мають вплив на зовсім протилежне становище до тієї справи української молоді?

Не берусь подавати якогось радикального рецепти. Радше піддаю цілу проблему під розгляд і думаю, що цього на початок досить. Довгий досвід, обсервація й проста логіка каже однак, що методами, які стосуємо тепер не змінимо ситуації й далеко не заїдемо. Лишати цілий рух „своєму власному ходові" — скрайньо фальшива ідея. Треба впливати, заохочувати, ініціювати. Треба творити курси, спортові табори й інструкторські перевишколи, треба врешті виходити все й всюди з ідеями збагачувати нашу програму змагань.

Степан Маланчук

Д-р М. І. Мандрика перейшов 92 роки життя і півсторіччя діяльности в Канаді

Народжений у день Воздвиження Чесного Хреста Господнього і охрищений на другий день св. Микити, корифей українських поетів у Канаді, академік Микита Іванович Мандрика в день 28-го вересня м. р. перейшов щасливо дев'ятдесят два роки свого творчого життя, у своїм власнім „замку", який він називає „хутором", що в дійсності є його улюбленою хатою на розі вулиць Скотія і Рупертслейд у Вінніпезі.

Д-р Микита Мандрика

У цей день іменинник не сподівався ніяких гостей, бо два роки перед цим було відзначено його 90-річчя урочистим ювілеєм, і тому він, як справжній емеритус, що вже своє „відбув", спочивав за книжками й газетами у своїм хуторі по вечері.

Та колеги з Української Вільної Академії не забули його і несподівано до нього завітали. Письмове привітання склав проф. Ярослав Розумний, президент Академії, в таких словах: Вельмишановний Пане Докторе! В день Ваших уродин складаю Вам в імені цілої Президії і членів Української Вільної Академії Наук наші сердечні побажання. Нехай Лада не покидає Вас і турбує Вас творчим неспокоєм. Бажаємо Вам ще багато весен і щоб Ваш питомий оптимізм був завжди при вас. Многоліття Вам від наших сердець бажаємо. За Президію: Ярослав Розумний.

Секретар Академії, мгр Сергій Мухин, додав, що між іншим, у своєму листі від себе і своєї дружини Галини: „У день 92-річчя народження вітаємо Вас щиро й сердечно та бажаємо Вам побити рекорд духового й біологічного життя серед українських поетів!" При цьому зауважив, що нам іменинник чи не найстарший віком серед сучасних українських поетів.

Проф. Ю. Любинський і його дружина д-р Ірина Любинська, голова Природознавчого відділу Академії, вітали особисто іменинника ще й як свого земляка-киянина, дарма, що вони ще лише підростали, коли цей їхній земляк уже мандрував світами.

Попередній Президент Академії, проф. о. Олександер Баран, не міг у цей вечір прибути, бо був зайнятий на лекціях. Він вітав іменинника телефоном і, як звичайно, щирими й сердечними словами, підкреслюючи, що невтомність і довгий вік іменинник завдячує своїй козачій запорізькій крові.

Член Президії УВАН д-р Михайло Марунчак доручив імениникові свою нову працю: „До організаційних початків Української Католицької Церкви в Канаді і ЗСА" з такою дедикацією: „Вельмишановному і Дорогому Докторові Микиті І. Мандриці з найкращими привітаннями з нагоди його славного 92-річчя, як доказ пошани та вдячности за довгі роки дружньої співпраці на полі УВАН".

При цій оказії д-р Мандрика пригадав своїм гостям, що в цьому місяці сповнилося півсторіччя його перебування, а властиво діяльности і життя в Канаді. Саме в місяці вересні він перейшов кордон З'єднаних Стейтів Америки до Канади, міста Ніяґара Фоллс (мостом через водопад Ніяґара), при допомозі приятелів з Америки. Молодий ще тоді діяч з Торолду, Онтаріо, Михайло Мізінчук, фактично супроводив д-ра Мандрику вузькою залізницею з Рочестеру до кордону і допоміг йому отримати канадську візу без труднощів (завдяки особистим зв'язкам п. Мізінчука). Це відчинило „випадковому" імігрантові двері на всю Канаду й на весь час.

З цими подіями зв'язано, між іншим, також ім'я покійного проф. Ватсона Кірконела, бо з його спонуки д-р Мандрика написав поему „Канада", в якій описав свої подорожі по українській Канаді, починаючи з Ніяґара Фоллс до Тихого океану та взагалі по цілій Канаді. Ця поема була присвячена проф. Кірконелові, а пізніше він переклав її на англійську мову та видав у двох мовах (англійській і українській) УВАН у 1977 році, саме — на глибокий жаль — після несподіваної смерти проф. Кірконела.

У передмові до поеми „Канада" проф. Кірконел, між іншим, написав:

Д-р Микита І. Мандрика, невмирущий у його 91-им році життя, тепер видає своє поетичне признання Канаді, а англізує 80-річний англо-канадець. Ця поема була надрукована українською мовою 1961 року і негайно визнана цінним признанням з боку автора країні, яку він адоптував. Далі: Д-р Мандрика дише духом культури і добром та належить до ранґи „доброго канадця". Таким є особа, що говорить у цій поемі.

А п. Мізінчук згадує в листі, присланому з нагоди 92-річчя М. Мандрики, про ту „історичну" подорож з Америки до Ніяґара Фоллс у Канаді:

Шановний і Дорогий та ніколи Незабутній Друже! З далекої віддалі часу, з 1927 року, мої пережиті думки такі далекі, а заразом здаються такі близькі, наче на фільмовій стрічці перед очима — мій з вами переїзд до кордону в Ніяґара Фоллс...Зближається Ваш день — повних і щасливих 92 роки! З цієї нагоди від мене і моєї родини найщиріше Вам побажання: прожити в добрім здоров'ї ще багато веселих років та досягнути до повної сотки в оточенні Ваших близьких і щирих приятелів.

За три дні наспіло привітання від професорів і адміністративного персоналу Колегії св. Андрея при Манітобському університеті з власноручними 16-ма підписами.

Таким щирим і поважним привітанням вшановано д-ра Микиту Івановича Мандрику з приводу його 92-річчя народження. Напевно він був цим дуже врадуваний і зворушений, бо відчув, що його довге життя і творча праця на українськім народнім полі не пройшли марно та що його друзі і прихильники належно те оцінюють.

УІБ

Врочистості в парафії свв. Володимира і Ольги в Чікаґо

У жовтні м.р. у парафії свв. Володимира і Ольги відбувся святопокровський празник. На щастя склалося так, що цей празник Покрови Пресвятої Богородиці випав цього року на суботу, що дозволило поєднати аж три дні відправ в одну величку цілість святкувань. Був він величавим тому, що це був десятий з черги, отже, ювілейний, і до нього парафія довго підготовлялася.

До величности і врочистости празничних святкувань причинилися у великій мірі численні гості. На протязі трьох днів у різних відправах взяли участь аж п'ять митратів, двох крилошан та велике число священиків із сусідніх парафій. Гарне враження серед гостей робила присутність студентів богословії з Риму, Торонто та Чікаґо. На празнику були гості з парафії св. Михаїла з Філядельфії, з парафії св. Покрови з Парми, Огайо, також численні гості з сусідніх стейтів, як Пенсильванія, Індіяна, Вісконсин та Мічіґан. В неділю під час Святої Літургії відвідали наш храм посадник міста Майкел Біландич з дружиною та представники різних міських урядів.

Святкування започатковано у п'ятницю, 13-го жовтня Великою Вечірнею з Литією. Після відправ відбулося відкриття фотовиставки, що її зорганізувало Сестриство Покрова Пресвятої Богородиці та Філателістичне Товариство. На знимках, які можна було оглянути на протязі трьох днів, були зображені найважливіші фрагменти з десятилітньої праці парафії свв. Володимира і Ольги, пропам'ятні речі, а також значки, стрічки, жетони, афіші та численні видання парафії, які вона на протязі десятох років відзначала ними пам'ятні дати із життя парафії. Помісної Української Церкви та її Глави, Блаженнішого Патріярха Йосифа. За часм та солодким, що його підготовило Сестриство Покрови Пресвятої Богородиці під проводом п-і Сусанни Казанівської, присутні на залі заслухали пояснень до виставки п-і Дарії Ярошевич і проф. Василя Маркуся та з приємністю прислухувалися до мистецького читання власних віршів п-і Володимири Демус.

У сам празник Покрови Пресвятої Богородиці відправлено ранком Утреню, а відтак Святу Літургію, під час якої співав чоловічий хор під управою о. Івана Кротеця. Того дня Сестриство обходило свій День Покровительки та разом з іншими гістьми відбуло спільний обід. По Богослуженні відбувалися наради Союзу Братств і Сестрицтв. У неділю, у відправах Соборної Божественної Літургії взяло участь численне духовенство під проводом особистого представника Їх Блаженства Всесвітлішого о. митрата Петра Хомина, а мішаний хор „Прометей" під управою маестра Романа Андрушка доповнював святочно-молитовний настрій. Змістовну проповідь виголосив о. митрат Климентій Прийма, що його представив настоятель собору о. митрат Мар'ян Бутринський, пригадуючи вірним, що в цей празничний день ми всі мусимо подякувати Пресвятій Богородиці за всі ласки, які ми від неї одержали на протязі десяти років. У Святій Лутургії сослужили крім згаданих отців о. митрат Зенон Злочовський, о. декан і крилошанин Іван Сиротинський і о. крилошанин Богдан Смик, диконував о. Іван Кротець.

Після Святої Літургії відбулось посвячення іконостасу, проєкту Павла Мозеса з іконами Івана Дикого, якого, як завершення устаткування собору, згідно з українською церковною традицією, парафія уфундувала в цьому році. Відтак відбулось відслонення пропам'ятних таблиць з прізвищем жертводавців: фундаторів, меценатів, ктиторів, благодітелів і будівничих храму.

Для більш врочистого відзначення Ювілею влаштовано мистецький концерт та ювілейний бенкет. Концерт відбувся в суботу вечером в авдиторії середньої школи Лейн Технікал. У мистецькій програмі концерту виступали: симфонічна оркестра та хор „Прометей" під управою маестра Романа Андрушка, Ганна Колесник меццо-сопрано, колишня солістка Київської Опери, Адріян Бриттан скрипаль-віртуоз, Леонід Олексійчук — мистець слова та Театральна Студія Молоді під управою маестра Любо Цепинського, яка виконала імпозантну балетну точку „Лани" до музики композитора Ігоря Білогруда. Акомпаньовала солістці та скрипалеві Надія Савин.

Симфонічна оркестра виконала чудовий твір Овсяніко-Куліковського з 1810 року „Симфонію Ґ-дур", що її з великим вдоволенням сприймала вся публіка. За мозольну підготову нот та мистецьке виконання її належиться щире признання диригентові оркестри маестрові Романові Андрушкові, який підготовив теж ноти для оркестри, що акомпаньювала хорові „Прометей" у таких клясичних речах, як „Псальми Русланові" Б.Кудрика чи „Бандура" і „Поема України" Г. Давидовського.

Неменше успішним був виступ меццо-сопрано Ганни Колесник, що з симфонічною оркестрою виконала арію Насті із „Тараса Бульби" М. Лисенка та інші пісні в супроводі фортепіяна. Мистецьке читання Леоніда Олексійчука — уривок із „Собору" О. Гончара, „Церква" — І. Калинця та Почаїв" В. Мороза, було такої високої кляси, що глядачі слухали немов приворожені зі сльозами в очах, нагороджуючи його за це гримкими оплесками. Концерт закінчено „Молитвою за Патріярха" та відспіванням національного гимну. Біля 14-сотна публіка виходила під великим враженням з концерту. В перервах між концертовими виступами присутні набували мистецько виконану ювілейну програмку із зображенням мозаїки-ікони Хрищення України на фронтовій сторінці. Програмку редагував д-р Василь Маркусь. Для багатьох вона залишиться гарною пам'яткою.

У неділю, 15-го жовтня, у готелі Маріот-О'Гер відбувся святковий бенкет. Відкрив його головний радний парафії д-р Олександер Фаріон, молитву провів о. митрат Мар'ян Бутринський, а ведення бенкетом було в руках д-ра Василя Маркуся.

На святкування наспіло багато письмових привітів, між ними благословення від Блаженнішого Патріярха Йосифа, який тому 10 років оснував парафію свв. Володимира і Ольги, привіт від Владики Ярослава, який тому п'ять років разом з Патріярхом посвячував наш собор та привіт від посадника Чікаґо Майкела Біландича, який окремо проклямацією пеоголосив неділю 15-го жовтня „Днем парафії свв. Володимира і Ольги в Чікаґо". Привіти відчитано на бенкеті під рясні оплески біля сімсот гостей. На бенкеті було багато представників різних організацій і товариств.

Вітав парафію о. митрат Петро Хомин, який репрезентував Їх Блаженство Патріярха Йосифа під час всіх святкувань та виголосив головну промову. Від Управи міста вітав парафію комішенер Матей Б'єшат, а від місцевого Відділу УККА заступник голови д-р Юліян Куляс. О. протопресвітер Федір Білецький склав привіт від православної катедральної парафії св. Князя Володимира, в гостинних мурах якої парафія свв. Володимира і Ольги перебувала повних п'ять літ. Від Святопокровської парафії у Парма, Огайо, говорив настоятель її о. д-р Іван Тилявський та головний радний інж. Лев Лесик, а від Святомихайлівської парафії з Філядельфії, з якої повним автобусом приїхало велике представництво — головний радний інж. Теодор Крочак. В імені Товариства Священиків св. Андрея промовляв о. крилошанин Богдан Смик, а від Товариства Священиків Східних Обрядів в Чікаґо о. Йосиф Шарий. Інж. Сидір Тимяк вітав від УПСО, а д-р Володимир Пушкар від Крайового Патріярхального Товариства. За головним столом бачили ми теж о. митратів Климентія Прийму, Віктора Поспішила і Зенона Злочовського, настоятеля Святомиколаївської парафії в Торонті та декана о. крилошанина Івана Сиротинського, парохів майже усіх українських католицьких парафій в Чікаґо та настоятеля православної парафії св. Андрея у Еддісоні, о. протоієрея Юрія Красевича.

У мистецькій програмі виступали: Вокальне тріо „Незабутьки", Ганна Колесник та Леонід Олексійчук. Всім акомпаньовала Надія Савин. По заключному слові настоятеля парафії о. митрата Мар'яна Бутринського та молитві, роздано присутнім мистецько виконані грамоти будівничих собору свв. Володимира і Ольги.

Три дні Святопокровських святкувань в парафії свв. Володимира і Ольги залишили по собі милі спомини. В них можна було бачити підсумки 10-річної праці парафії. І хоча років багато не пройшло, здобутки, одначе — великі. Пам'ятник Української Помісної Церкви стоїть пишно і гордо. Не диво, що в цей ювілейний рік парафія озлобила свій храм двома чудовими прикрасами мозаїкою-іконою на фронтовій стіні, що зображає Хрищення України-Руси та іконостасом унутрі собору.

Одначе, найбільшим багатством парафії свв. Володимира і Ольги є її вірні парафіяни, які на протязі десяти років не тільки турбувалися ростом своєї парафії, але активно включались у ряди тих, що змагаються за збереження помісности української Церкви та за її завершення патріярхальним устроєм. Саме в ім'я помісности і патріярхату вони здвигнули свій Божий храм, в якому по своїй душі і заповітах предків можуть прославляти Бога. В усіх змаганнях людина мусить час від часу на момент задержатися, переглянути пройдену дорогу і, набравши нових сил, знову йти в дальшу мандрівку. Цим моментом для парафіян і всіх людей здорово думаючих були цьогорічні Святопокровські святкування. Набравши нових сил, нової енергії, і свіжого духа, ми — парафіяни під проводом своїх Душпастирів вступаємо у нове десятиріччя, щоб гідно служити Богові, своїй Церкві та українському народові.

Лука Костелина